

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vratice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Da bomo na jasnem

Zadnja dva meseca se vrše po Sloveniji veliki shodi, ki vzbujajo tudi povsod veliko pozornost. Priraja jih neka organizacija, ki se imenuje »Boj«. Na tisoče ljudi, ki te shode posečajo in poslušajo govornike, izprašuje, kdo so ti ljudje in kakšna je ta organizacija, zlasti zato, ker se vsi čudijo, da govore tako krepko. Nujno potrebno se nam zato zdi da pojasnimo našemu kmetiškemu ljudstvu vso to zadevo.

Shodi se prirejajo pod firmo organizacije, ki se imenuje »Boj«. Ta organizacija je zveza naslednjih društev:

1. »Četnikov«, to so tisti, ki so se baje udeleževali osvobodilnih bojev od l. 1912 do l. 1918 kot četniki ali komitaši. To so bili bojevnik izven rednega sestava srbske vojske, a so izvršili zanjo mnogo važnih nalog. Vseh ni v Sloveniji niti 50.

2. Prostovoljcev (sami se nazivajo s srbskim izrazom »dobrovoljci«, to je onih nekdanjih avstro-ogrskih državljanov, ki so se med vojno združili v posebne prostovoljske čete in polke ter se pridružili zavezniškim armadam. Na solunski fronti so tvorili prostovoljci celo divizijo, ki je potem z redno srbsko armado prebila bolgarsko fronto. Teh je v Sloveniji kakih 150.

3. Invalidov, o katerih nam ni treba pisati še posebnih pojasnil. Teh je pri nas organiziranih kakih 1500.

4. Bojevnikov. To so krajevne skupine nekdanje »Zveze slovenskih vojakov«, ki je bila pa lani razpuščena, dočim so krajevne organizacije ostale. Teh je kakih 30.000.

5. Zveze rezervnih častnikov, ki je pa pred nekaj tedni izstopila iz »Boja«, toda njeni zastopniki so v skupnem odboru »Boja« ostali, kar se nam zdi seveda jako čudno.

Iz teh petih organizacij je bila torej zadnja zimo ustanovljena nekaka zveza s skupnim odborom, v katerega je poslala vsaka organizacija tri zastopnike. Tudi to se nam zdi precej čudno, kajti sami »bojevniki« imajo *več kot desetkrat toliko članov* kot pa vse ostale organizacije skupaj, dočim imajo govoriti v skupnem odboru jako malo, kajti od 15 članov imajo oni *le tri*.

Tudi sicer slišimo iz vrste »bojevnikov« vsak dan hujske pritožbe in mrmanje glede »Boja«. Gospodje, ki v njem odločujejo, napram »bojevnikom« namreč očitno ne postopajo preveč lojalno in odkritosrčno, kajti v zadnjih tednih skušajo tudi po naših vaseh ustanovljati posebne podružnice, oziroma krajevne organizacije »Boja«, ne pa »bojevnikov«, čeprav po vaseh ni ne četnikov, ne prostovoljcev in ne rezervnih častnikov. Tu imamo le »bojevnike« in pa še precej invalidov ter bi bile zato umestne le krajevne organizacije »bojevnikov«. Zakaj to odpiranje?

Jasnejša nam bo postala ta zadeva morda, če pomislimo, da imajo »bojevniki« čisto jasen značaj in program, dočim o »Boju« tega enkrat še ne moremo trditi. Bojevniki so namreč nepolitična, predvsem dobrodelna organizacija, ki si je zapisala za geslo besede: »Svoboda, pravica, mir.« To je tudi geslo njih glasila »Bojevniki«, dočim je »Boj« začel izdajati nov, samostojen list »Prelom« in širi ter priporoča le tega. Tudi v tem ne vidimo posebne lojalnosti.

Vsi ti in še mnogi drugi znaki namreč kažejo, da hoče »Boj« uporabiti »bojevnike« le zato, da najde potom njih dostop med naše podeželsko ljudstvo in da se med njim utrdi, potem bi pa »bojevnike« lahko kratko in malo tudi odslovil, če bi ne plesali tako, kot želijo gospodje pri »Boju«. To se vidi že iz naravnost gorostasne določbe v pravilih »Boja«, da namreč ta kar sam lahko izključi zastopnike posameznih organizacij, če mu niso všeč. Torej zastopniki organizacij, ki ne štejejo niti 2000 članov, lahko zmečejo ven zastopnike »bojevnikov«, ki imajo kakih 30.000 članov. O kakem demokratičnem značaju »Boja« torej ne more

biti niti govora in tudi sicer se gospodje, ki so drugače na podeželskih shodih tako gostobesedni, v tem pogledu jako skrbno ogibajo pokazati barvo. Naše ljudstvo je pa bilo in bo vedno za resnični in nepotvorjen demokratizem, ker vidi v njem najboljšo jamstvo za izhod iz stoterih stisk, ki ga tarejo. Tudi vse, skoraj že polstoletne izkušnje v tem pogledu mu te dokazujejo.

Zdelo se nam je potrebno zapisati te vrstice, da bo naše kmetiško ljudstvo na jasnem glede spredaj omenjenih shodov, ki vzbujajo ponekod večjo, drugod manjšo pozornost, nikjer pa prav za prav točno ne vedo, odkod prihajajo gospodje, ki na teh shodih nastopajo. Le neprestane pritožbe nam prihajajo iz vrst bojevniških skupin proti postopanju in nastopanju »Boja« in mnoge skupine bojevnikov se baje že celo pripravljajo na izstop iz »Boja«. Veliko nezadovoljstvo vzbuja tudi postopanje treh zastopnikov bojevnikov v skupnem odboru »Boja«, češ, da v njem prav nič ne varujejo interesov svoje organizacije, da postopajo samovoljno in se zavzemajo celo za to, da bi bojevnik izpremenili svoj sedanjí značaj ter se prilagodili mišljenju in značaju onih nekaj gospodov, ki v »Boju« komandirajo.

Kdo nas izrablja?

V predzadnji številki »Domoljub« smo govorili o obupnem položaju in propadanju našega obrtništva ter povedali, da je bilo v Sloveniji samo lani objavljenih 2866 trgovskih in obrtnih podjetij več kot pa na novo prijavljenih. Istočasno smo pa tudi mimogrede omenili, da je bilo pa na drugi strani prijavljenih nad trikrat več novih industrijskih podjetij nego objavljenih (prijav 28, odjav pa le 8).

Kaj nam to dokazuje? Da obrtništvo očitno propada, industrija se pa dviga, narašča in uspeva kljub vseobči krizi. Kar pogledjmo nekoliko okrog sebe! V kranjskem sodnem okraju je bila n. pr. še prva leta po vojni industrija skoraj neznana, danes se dviguje tam cela vrsta mogočnih tekstilnih tovarn in vsako leto slišimo še o novih, da jih bodo zidali. Slično je še po mnogih drugih krajih.

In še nekaj vidimo v zadnjih letih! Pred vojno je bila skoraj vsa naša industrija v tujih, predvsem v nemških rokah. Po vojni je potom tako zvanih nacionalizacij prešlo nekaj industrije začasno v domače roke, a »narodnjaki«, ki so to nacionalizacijo izvajali, so izročili ravno največja in najvažnejša industrijska podjetja (n. pr. Trboveljsko premogokopno družbo) kmalu zopet nazaj tujem, a sami so zaslužili zraven ogromna imetja. Nadalje so razni podjetni slovenski posamezniki ustanovili celo vrsto novih tovarn, toda zaradi pomanjkanja lastnega kapitala in naše čudne go-

spodarske politike je večina teh podjetij kmalu izhiral. Pokupili so jih tujci in v njih rokah uspejajo sedaj sijajno. Tako smo prišli danes tja, kjer smo bili pred vojno, to je, da je velika večina našega industrijskega kapitala danes zopet v tujih rokah. Zaradi lepšega imajo ta podjetja v naslovu označbo »Jugo« in pa nekaj Slovencev v upravnih svetih, toda vpliva imajo ti upravni sveti na vodstvo dotičnih podjetij približno toliko kot župan na Kozjem brdu na vodstvo ameriške zunanje politike. Vseomogočni ravnatelji so tujci in tujci tudi vsi vodilni nastavljenici podjetij, Slovenc je pa delavec, tlačan, ki v potu svojega obraza gara za tujeja kapitalista.

Ali se ta stvar tiče tudi našega kmeta? Mnogo bolj nego si sploh moremo misliti, kajti celi okraji so danes skoraj odvisni od tuje industrije. Le kar pogledjmo kranjski okraj, trboveljski okraj, jeseniški okraj itd.

Slovenci smo narod majhnih kmetov. Nad polovica slovenskih kmetij sploh ne more preživljati gospodarja in njegove družine, zato so ti navezani še na postranske zasluzke. Te najdejo v obrti ali pa v bližnji tovarni. Na tisoče bajtarjev je pri nas, kjer obdeluje žena z otroci tisti košček zemlje, mož pa hodi dan za dnem in leto za letom v rudnik ali v tovarno. Se neprimerno več je pa pri nas takih kmetiških domov, kjer morata v tovarno vsaj sin ali hči,

ker za vse doma ni ne dovolj dela in ne dovolj jela.

Se pred vojno, ko je bil gospodarski položaj našega kmeta naravnost rožnat napram današnjemu, je moralo vsako leto na tisoče in tisoče kmetijskih očetov, sinov in hčera na tuje za kruhom. Šli so v Trst, v alpske rudnike, v Aleksandrijo, na Westfalsko in zlasti v Ameriko in tam garali ter se ubijali, da so rešili skromno posestvece doma. Po vojni so se vrata za naše izseljence skoraj povsod zaprla, doma se je pa gospodarski položaj še ogromno poslabšal, zato je vsaj polovica slovenskega kmetijskega ljudstva neposredno ali vsaj posredno odvisna od tiste industrije, ki jo imamo doma. Brez nje bi morali poginili od lakote, ker naša zemlja ne pridelata niti približno tega, kar potrebujemo za golo prehrano.

Industrija pri nas zato niti najmanj ni zaveda, ki se tiče le nekaterih mest, bank in kapitalistov, temveč tvori življenjsko vprašanje vsega našega slovenskega ljudstva. V njej si služi kruh na tisoče in tisoče naših kmetijskih očetov, sinov in hčera, da, v zadnjih časih žal že celo — mater. In drugi, večji kmetje, ki mislijo, da vsaj nje ta stvar nič ne briga, se najbrž ne zavedajo, da so meje za izvoz njih pridelkov skoraj zaprte in da lahko prodajo prav za prav le tisto, kar — lahko kupita industrijski delavec in delavka. Neposredna povezanost našega kmeta z našo industrijo je torej pri nas tako izredno tesna, kot le malokje drugod, zato se tudi vprašanje naše industrije tako zelo tiče tudi našega kmetijskega ljudstva. In ta odvisnost bo še vsako leto naraščala, pa nam naj bo to všeč ali ne. Da povemo kar odkrito: nam se zdi, da ta odvisnost ni v korist kmeta, še več, naravnost v škodo mu je, toda zaenkrat si pomagati ne moremo. Tako je, s tem moramo računati in naša skrb mora biti, da čim bolj omilimo škodljive posledice te odvisnosti.

Velika večina našega industrijskega kapitala je, kakor smo rekli, v tujih rokah. Temu tujcu je pa prav popolnoma vseeno, ali ostane naš slovenski narod duševno in telesno zdrav ali ne, vseeno mu je, ali gospodarsko uspeva ali poginja, nista mu mar ne narod in ne država, temveč izključno in samo njegov — dobiček. Še domači kapital je skoraj vedno brez duše in brez srca, tuji še tem bolj. A njegova moč je velika. Dočim je množica revnega in od gospodarske stiske onemoglega kmetijskega ljudstva skoraj brez moči, je pa kapital združen v kartelih, ki vsemogočno komandirajo vso okolico in on ima po svojih zvezah na desno in na levo vajeti tudi drugače popolnoma v svojih rokah. In to svojo vsemogočnost tudi v polni meri izrablja in zlorablja na silno škodo vsega naroda, zlasti pa še naših kmetijskih množic, ki so danes proti njemu skoraj brez orožja. Tisoči in desetisoči naših očetov in mater, sinov in hčera garajo in krvave za ta brezdušni in brezsrčni tuji kapital in ves naš narod tlačani tujcu, ki sedi na Dunaju ali v Parizu ter mu je življenje našega ljudstva deveta briga. Njega zanimajo le procenti, ki jih lahko izžame vsako leto za vložen kapital. S sto in sto nitmi, ki jih navadno niti ne opazimo, smo danes privezani na hlapčevanje temu kapitalu in mirno lahko trdimo, da ima velik del naše današnje vseobče stiske svoj vir in svoj vzrok ravno v naši, žal, tako veliki odvisnosti od tujega kapitala, ki jo ta v polni meri izrablja. Kako — to bomo pa povedali prihodnjič. — E.

V vsako hišo Domoljuba!

RAZGLED PO SVETU

Tržaški škof v boju za pravice cerkve

Fašističnim nasilnežem je tržaški škof dr. Alojzij Fogar že dolgo trn v peti. Visoki cerkveni knez je sicer čistokrvni Italijan, vendar pred črnimi srajcami nima miru zato in edino zato, ker se pač zaveda, da škofuje v deželi s slovansko večino in hoče biti tudi proti Hrvatom in Slovincem pravičen, kot Cerkev od njega zahteva. Škof dr. Fogar, ki sam lepo slovansko govori, ve, da bi bilo katoliški cerkvi v nepopravljivo škodo, ako bi primorski Slovani ne čuli besede božje v maternem jeziku, zato je svetoval italijanskim bogoslovcem, naj se uče tudi slovenščine, oziroma hrvaščine, da bodo kot duhovniki lažje opravljali dušnopastirsko službo. Za ta »greh

je začelo fašistično časopisje škofa postenja grdo napadati in je zahtevalo, da odstopi. Škof je šel v Rim in je sv. stolici pojasnil vsakakor je bilo. S kolikim uspehom, bo pokazala bližnja bodočnost.

Na Binkošti je bil škof dr. Fogar, ko je je pejal po tržaških ulicah k sv. Justu, da vrši svojo nadpastirsko službo, slovensko pozdravljen od velikih množic Tržčanov. To je najboljši dokaz, da sedanjega tržaškega škofa tudi italijansko prebivalstvo ceni in spoštuje. Zato bi bilo fašizmu le v keirat, ako v tem pogledu upošteva voljo naroda in enkrat za vselej preneha s krivično gonjo proti katoliškemu škofu-rojaku.

„Ekselencia želi oditi“

Med predstavniki katoliške Cerkve in nemške vlade pride često do spora zlasti glede vzgoje mladine. Kardinal Bertram je nedavno v tem pogledu ostro nastopil proti hitlerjevski vladi s posebno poslanico. Hitler je poslal h kardinalu podkanclerja von Papena. Francoski list »Echo de Paris« opisuje ta sestank med drugim takole:

Kardinala Bertrama je obiskal podkancler von Papen, nagovarjajoč kardinala k popustljivosti v pogledu mladinske vzgoje. Ker se kardinal ni dal pregovoriti z lepa, je

začel von Papen govoriti drugače. Rekel je kardinalu, da je že star in da ima pravico zahtevati pomožnega nadškofa, seveda takega, ki bi bil vladi všeč. Kardinal se je nasmešnil, rekoč: »Jaz sem res star, imam je 75 let, vendar sem zdrav in se čutim mladega, da lahko grem — v koncentracijsko taborišče. Nato je kardinal pozval svojega slugo in mu dejal: »Ekselencia vicekancler — želi oditi, spremljajte ga!« — In gospod von Papen je odšel z dolgim nosom.

NEMČIJA

s To in ono. V vasi Kohlunden ni bil od leta 1924. rojen noben otrok moškega spola, ampak same deklice; nedavno je pa neka ondotna vaščanka povila dvojčke — fantke. — Vsem članom nemških vojaških sil je minister za državno obrambo Blomberg prepovedal članstvo v prostozidarskih ložah ali sličnih organizacijah. Čeprav je vlada razpustila vse prostozidarske lože in druge tajne organizacije, je sedaj izšla nova odredba, s katero se prepoveduje vsem državnim in javnim uradnikom vzdrževanje kakršnihkoli zvez s takimi bratovskimi organizacijami.

AVSTRIJA

s Razno. V Celovcu je bilo na binkoštna dneva birmancev 1948. Za botra nekaterim ubogim otrokom je bil na ukaz podkanclerja Starhemberga tudi deželni glavar Hülgerth. — V Svečah so pokopali Andreja Pegrina po dom. starega Pravca za Zavrhom. — V boljše večnost je odšla Mikulova mati na Hodnini pri Št. Jakobu v Rožu. — V Pribli vesi je umrla Julka Zagar, v Goselni vesi sta preminuli Ogrinova mati in Pavleževa Katra. — V letoletju bodo bivali ob Vrbskem jezeru in sicer v Vrbi avstrijski državni predsednik Miklas, v Krivi Vrbi kancler Starhemberg. Pričakujejo tudi ministra Feja. — Po zadnjem štetju je v Avstriji 6.748.826 prebivalcev in na Koroškem 405.281. Najbolj sta številno napredovali Tirolska in Predarlška. — V Jabinju na Gradiščanskem je umrl najstarejši Avstrijec Baldasti, star 110 let. — Za deželne-

ga podglavarja na Gradiščanskem je imenovan Hrvat dr. Lovro Karal namesto dosedanjega nemškega deželnega podglavarja Walheima, ki je odstopil. Kdaj dobe vsaj deželnega podglavarja — koroški Slovenci? — V Rusijo je iz češkega Brna odpotovalo nad 200 avstrijskih socialistov.

GRŠKA

s Proti framazonom je nastopila tudi grška pravoslavna cerkev. Grški pravoslavni škofje so izdali odredbo, da duhovniki ne smejo biti člani framazonerije, a oni, ki so se morda iz neznanja vpisali, morajo takoj izstopiti.

RUSIJA

s Na Stalina so streljali. Stalin, diktator sovjetske Rusije, ki ima že tisoče umorov na vesti, bi bil te dni sam skoro postal žrtev napada. Dva dijaka, sinova bivših carskih častnikov sta streljala proti avtu, v katerem se je vozil Stalin, ki je imel za enkrat še srečo. Je samo lažje ranjen. Napadalec so prijeli in ne bo jima dobro. Pa tistim drugim tudi ne, ki so jih zaprli v zvezi z navedenim atentatom.

ANGLIJA

s Proti tistim, ki pri otrocih rusijo vero V angleškem parlamentu je predložen zakon o »zapeljevanju otrok k bogokletstvu in k uporabi«. Ta zakon določa globo in zaporno kazen za vsakega, ki bi napram otrokom o krščanski veri ali drugi veri govoril nesposiljivo ter jo ne samo z besedo, marveč tudi pis-

Japonski admiral Togo, ki je l. 1905 pri Cukihi uničil rusko mornarico in s tem pripomogel do japonske zmage v rusko-japonski vojni, je po dolgi bolezni umrl v starosti 87 let.

meno ali s podobami v nič deval, poniževal, zaničeval ali sramotil. Kazni zapadejo ne samo tisti, ki neposredno vplivajo na otroka s poukom in zapeljivanjem, marveč tudi tisti, ki to povzročajo posredno s sestavo, objavo in razprodajo takšnih spisov in podob. Navedeni zakon povse pravilno ugotavlja notranjo in nujno zvezo med »bogokletstvom in uporom«. Kdor namreč izpodkopava avtoriteto (veljavo) Boga, izpodkopava tudi veljavnost zemljске in državne oblasti: nevernosti sledi upor. Potreben in koristen zakon! Naj bi tudi druge države z zakoni nastopile proti tistim, ki pri otrocih izpodkopavajo in rušijo vero!

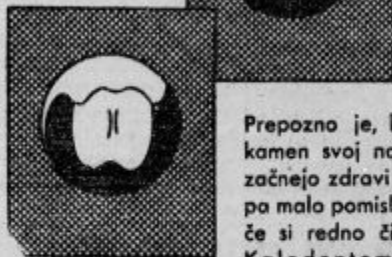
AMERIKA

s Drobiz. V Bridgeportu Conn. je umrl Peter Ferenčak iz Gumile v Slov. Krajini. — Samo en zamorski poslanec po imenu Oscar de Priest, je sedaj v ameriškem parlamentu. 60 milijonov oseb je obiskalo leta 1933. kinematografe v Združenih državah ameriških. — V Colorado Springs je umrla 86 letna Marija Lovšin iz Brež pri Ribnici. — V Kanadi je pred nedavnim neka jezerska čuka ustrelila nekega ribiča. Ko je ribič potegnil ribo iz vode, se je začela metati v čolnu; pri tem je z repom mahnila na petelina puške; puška se je sprožila in krogla zadela nesrečnega ribiča naravnost v srce. — V Waukeganu Ill. je odšel v večnost 62 letni Frank Barle iz St. Vida pri Cerknici. — V Peoriji Ill. je izdihnil 55 letni Anton Zvab iz Bohinjske Bele na Gorenjskem. — V Pittsburgu je zapustil solzno dolino 43 letni Matija Pecman iz Šmarja pri Premu. — V Fresno Kalif. so pokopali Frana Ohlina iz Šmarja pri Ljubljani. — Sam si je vzvil življenje 44 letni Lovrenc Bogataj iz Žirovnice na Notranjskem. — V Kansas City je preminil 40 letni Anton Strniša iz Jurne vasi pri Novem mestu. — V Greensboro Pa. je zapel mrtvaški zvon 58 letnemu Alojziju Kusu od Sv. Križa na Dolenjskem. — V Milwaukee sta umrla 51 letni Anton Erhul iz Zagorice pri Dobrem polju in 57 letni Anton Zmave iz Gornjega grada. — V Grafton Pa. je preminil 60 letni Franc Smolej iz Kranjske gore. — V Calumetu so odšli po večno plačilo 60 letni Josip Zupančič, 52 letni Pavel Malnar in star naseljenec Jakob Kocjan. — V Braddocku je izdihnil 59 letni Janez Frank iz Cerknice. — V Terre Haute se je smrtno ponesrečil 47 letni Alojzij Kurant iz Strojnika na Stajerskem. —

ZOBNI KAMEN

je treba odpraviti,
preden je
prepozno -

SVETUJE STROKOVNJAK

Prepozno je, kadar pokaže zobni kamen svoj najhujši učinek: kadar začnejo zdravi zobje izpadati. Kdor pa malo pomisli, doseže velik uspeh: če si redno čisti zobe s Sargovim Kalodontom, se ubrani zobnega kamna. Zakaj Sargov Kalodont je edina krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob - ima vse svoje dni zdrave zobe!

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

V Greensburghu je zapel mrtvaški zvon 70 letnemu Antonu Retarju iz Šmarja pri Ljubljani. — Ker ga je pičila strupena muha je umrl Leopold Kralj iz St. Petra pri Gorici. — V Lorainu je odšla v boljšo večnost 60 letna Katarina Peternal, roj. Mazgon iz Ravnega pri Cerknem. — V Huberju Ill. so položili v grob Marijo Kolenc iz Litije. — V Barbertonu Oh. je zapustil ta svet 54 letni Janez Peček iz St. Ruperta. — V Butte Mont. so pokopali 71 letnega Jakoba Golobiča iz Suhorja pri Melitki.

DROBNE NOVICE

Smrtno kazen za poneverbe in zlorabe državnega denarja je uvedla nova bolgarska vlada.

10 lahkkih križark je naročila turška vlada na Japonskem.

Davke na plače in mezde hočejo znižati v Franciji.

250 let že živi neka krastača v močvirju blizu portugalske Lisabone.

Po vsej Zapadni Poljski je pri občinskih volitvah zmagala opozicija nad vladnimi skupinami.

8.061.570 prebivalcev šteje po zadnjih zapiskih Holandija.

Milijon španskih kmetov grozi s stavko.

18 letni Edvard Arquedas je bil nedavno imenovan za rednega profesorja klavirske glasbe na madridskem konservatoriju.

Prof. Schmidt, ki je vodil slavno ekspedicijo na ruskem ledolomcu »Čeljuškinu«, se vrača v Rusijo. Te dni je prispel v Pariz, kakor nam kaže slika. Znano je, da ga je na ledeni plošči napadla silna pljučnica, ki jo je srečno preстал. V Moskvi mu pripravljajo slovesen sprejem.

KAJ JE NOVEGA

40letni jubilej JSZ

Jugoslovanska strokovna zveza je preteklo soboto in nedeljo dostojno proslavila 40 letnico svojega obstoja. Na predvečer je bila slavnostna akademija v dvorani ljubljanske Delavske zbornice. Poleg pevskih in tamburaških točk, deklamacij in dramatične slike »Rdeče rože« je obsegal spored tudi govor staroste kršćanskega socialnega gibanja g. Jožefa Gostinčarja. Orisal je razvoj strokovnega dela med slovenskim delavstvom.

V nedeljo dopoldne je bila v frančiškanski cerkvi sv. maša za pokojne člane in članice Jugoslovanske strokovne zveze, nato pa se je vršil v dvorani Delavske zbornice slavnostni občni zbor, na katerem je imel pomemben go-

vor načelnik JSZ g. Srečko Žumer, ki je izjavil med drugim sledeče: »Socializem je nemogoč, ne da bi preustrojili človeka. Človek mora biti pripravljen boriti se za novo družbo in biti pripravljen tudi na žrtve. Zaradi tega poudarjamo to v našem pokretu, da bomo postali taki značajni šele takrat, če bomo kristjani v načelu in nič manj v praksi.«

Pri volitvah so bili izvoljeni v načelstvo: Gostinčar Jože, Žumer Srečko, Rutar Jože, Langus Jože, Koprive Matie, Lavrenčič Niko, Korun Julij in Breclj Marjan. — Popoldne so se odposlanci na pokopališču pri Sv. Križu poklonili prvobornikoma dr. Janezu Evangelistu Kreku in Mibi Moškercu.

Bog se nas usmili!

Hude nadloge pošilja božja Previdnost v zadnjih letih nad slovenskega kmeta: velike požare, poplave, nalezljive bolezni, razvrednotenje pridelkov itd. Čeprav kmet na splošno za svoje pridelke ne dobi dobrega odjemalca, ki bi primerno plačal, so naši kmetijski ljudje letos z veseljem pričakovali dobre letine, da se bodo vsaj svojci skromno prehranili. Pa prihrumela je one dni v razne slovenske kraje toča, ki je ubogi kmetijski pari vse uničila.

V Savinjski dolini je debela toča vse pobelila. Okrog hiš je ležala strta opeka, napolnjeni piščanci in ptice, drevje je bilo docela opuljeno, trava zbita, da se je komaj ločilo, kje je pokošeno. Po poljih, kjer se je prej že visoko spenjal hmelj, širle prazne hmeljevke, žito je poteptano in zlomljeno, krompir in koruza se nista niti videla iz toče. Tudi po vinogradih ni nobenega znaka življenja več. Kje bo moka, kje bo živež za vse leto? Najbolj prizadeta je vas Gornje Goreče, občutna škoda je med drugim tudi v Malih Braslovčah, Kamencih, Podvrhu, Šmartnu in Letušu.

V trboveljski okolici so po toči zelo prizadeta naselja v smeri Podnaja—Gabrsko in od Vrhara proti Bobnu.

V Mirenski dolini je toča kruto gospodari la celih 20 minut. Med drugimi so zlasti udarjeni hribi in vse vasi v ravnini od Hrastovice do Mirne, Mokronoga z okolico in Trebelno do Debenca.

OSEBNE VESTI

d Za novega hrvatskega nadškofa — pomočnika s pravico nasledstva je imenovan g. dr. Alojzij Stepinac. Rojen je bil 8. maja 1898 kot sin siromašnih staršev v vasi Krašič. Ko je napravil maturo, je moral v svetovno vojno, kjer je postal častnik. Na italijanski fronti je padel v ujetništvo. Po vojni se je oglasila v njem želja po duhovniškem stanu. Dovrnil je visoki šoli bogoslovja in modroslovja v Rimu, kjer je bil l. 1930 posvečen za duhovnika. V Zagreb se je vrnil l. 1931 in je pri nadškofiji opravljal dušnopastirsko službo. Novemu hrvatskemu nadškofu pomočniku tudi naše vdane in prisrčne čestitke!

d Svoj 60 letni jubilej praznuje letos kitajski misijonar p. Babbist Turk. Naj Bog bla-

V mokronoski župniji je žel glavni curek ledene šibe božje bez koledvor Mokronog, Slepšek, Ribjek, Stražo in Brezovico. Slepčansko in ribiško polje je popolnoma uničeno, prav tako vinogradi na Straži in Brezovici.

V lepi a siromašni Beli krajini je trgatav za letos že končana in sicer za vso radovsko in metliško župnijo. Opravila je trgatav kruta toča, ki je uničila vse. Potolčene so med drugimi zlasti vinske gorice po Radovici in Vidošičih ter Vinomeru in na metliški Veselici. Uničeno je polje od Metlike do Rosalnic in proti Slamni vasi. Kratko rečeno: razbili so vsi pridelki, tudi otava.

Veliko škodo je napravil ledeni dež tudi v Meziški dolini. Največ trpe posestniki na Selenbergu, nadalje kmetovalci med Guštanjem in Prevaljami in posestniki na obronkih Uršije gore. Hudo so prizadeti tudi guštanjski delavci, ki imajo svoje vrtove, oziroma grede ob Meži. Lansko jesen in letošnjo pomlad je bila poplavljena ta zemlja od povodnji, sedaj, ko so si z velikim trudom zopet uredili svoje gredice, pa je bil ves njihov trud pokončan v nekaj minutah po toči.

Bog se nas usmili! Pa oblast tudi! Obupano ljudstvo pričakuje z vso gotovostjo, da bo pristojna gosposka tako glede odpisa davkov kakor tudi v nujnem nakazilu podpor storila v polni meri svojo dolžnost.

goslavlja g. jubilanta in njegovo junaško delo tudi v bodoče.

d Drugo mesto na budimpeštanski šahovski tekmi je dosegel mariborski rojak Vasja Pirč.

d Ostavko na župansko mesto je podal trboveljski župan g. Vodušek.

DOMAČE NOVICE

d Kongres jugoslovanskih katehetov se vrši dne 2., 3. in 4. julija t. l. v Mariboru.

d Dne 3. junija je minulo eno leto odkar je odšel h Gospodu po večno plačilo marijanski gospod prelat Andrej Kalan. Slava njegovemu spominu!

d 50 letnico obstoja proslavi dne 8. julija mengeška godba.

d 10 letnico obstoja obhaja te dni zelo delavna »Slovenčeva« podružnica v Mariboru. d V nabito polni dvorani ljubljanskega »Uniona« so nastopili preteklo soboto oziroma nedeljo »Trboveljski slavčiki« in še 19 drugih slovenskih mladinskih pevskih zborov. Ob prireditvi sta prav lepo uspeli.

d Nad 1170 malih maturantov je letos v Sloveniji.

d Trgovinska pogodba z Nemčijo. Sedaj je bila v Službenih novinah objavljena z Nemčijo sklenjena trgovinska pogodba, ki je stopila v veljavo s 1. junijem t. l. Iz kmetijskega stališča nudi našemu gospodarstvu precej ugodnosti tako glede izvoza naših pridelkov, kakor tudi glede cenejšega uvoza kmetijskih potrebščin. Brez nemške carine bomo lahko izvažali v Nemčijo konoplje, ribo smudj, posteljno perje in kože vseh vrst. Po ugodnejših nizkih carinskih postavkah sveže sadje, česen, orehe, češnje, višnje, slive sveže in suhe, let za sode iz hrastovine, kokoši in ostalo perutnino, sveže in konzervirane ribe; dalje do 5000 vagonov pšenice, 5000 vagonov koruze, 300 vagonov jaje, večjo količino tobaka in drugo. — Za te ugodnosti, ki nam jih nudi Nemčija pri našem izvozu, znižamo mi naš carine pri uvozu nemških izdelkov in pridelkov; tako za žlahtna semena, sredstva zoper rastlinske škodljivce, razne stroje, orodje, posodo in drugo drobnarijo.

— Pri odebelelosti naravna »Franz-Josef« grenčica močno pospeši prebavo v napravi telo vitko. Mnogi profesorji za lijejo Franz-Josef« vodo kot celo proti odebelelosti srca zelo dragoceno sredstvo in sicer zjutraj, opoldne in zvečer po trehino kozarca.

d Jadranska železnika proga Peč—Podgorica—Kotor je zagotovljena in dve komisiji že določata smer, tako da bodo v prihodnjem letu predori že izvrtani. Kdaj dobi Slovenija zvezo z morjem?

d Letno 800.000 Din po Bratovski skladnici bo plačevala država sirotam v Kaknju ubitih rudarjev.

d Letni obračun o svojem plodonosnem delovanju je polgalo zadnje nedeljo na rednem občnem zboru v Mariboru slovensko Sačjarsko društvo, ki šteje 7.580 članov. Kot kaže poročilo tajnika g. Škulja je vseh podružnic 201, od teh ima lastne drevesnice 51. Preteklo leto je bilo 64 tečajev in 251 predavanj. V podružničnih drevesnicah je 57.000 dreves.

d V obrambo domačega obrtništva. Županstvo v Novem Pazaru je odredilo, da se za vsak par čevljev, izdelanih izven mesta, plača 15 Din mestne trošarine.

d Nov rudnik baxita so odkrili v bližini Bihaca v Bosni. Zaskrat je zaposlenih 300 delavcev, ki nakopljejo dnevno tri vagona.

d Nadzorovanje verouka je vrnil te dni v Valjevu v Srbiji g. dr. Juretič. V tamokajni ljudski šoli je 36, v gimnaziji pa 20 otrok rimsko-katoliške vere. Verouk poučuje vojni duhovnik g. dr. Novak, ki je obenem tamokajni župnik.

d Na področju ljubljanskega prizivnega sodišča je bilo v prvih štirih mesecih l. 1934 plačanih kolkov za 3,2 milijone Din.

d Bakrov rudnik Bor, last francoske družbe »Bor Mines«, je izplačal za leto 1933 130-

VINA Vam nudi Centralno vinarno, Ljubljana, v svoji posodi najugodnejšo

Prave „Deering“ kosilnice

In vsa nadomestna dela, obračalnika za seno, stroje za izkopavanje krompirja, mlatnice, vrtilice, pluge, brane, jermena in vse težnjene kupte najugodnejše pri stari domači tvrdi

FR. STUPICA

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1.

Zaloga čebelarstvih potrebščin in razstreljiv.

odstotno dividendo. Lani samo 60 odstotno. V primeri s tem je zanimivo, da španski rudnik, Rio Tinto, ki je največji v Evropi, vobče ni mogel plačati nikakršne dividende.

d Hram slave, v katerem so zbrane kosti 3200 junakov, ki so padli za domovino v osvobodilnih vojnah, so slovesno blagoslovili ono nedeljo v Skoplju.

d Za ureditev Savinje je razpisala banska uprava ogled zemljišč na dni od 18. do 23. junija.

d Nebotičnik s 14 nadstropji hoče zgraditi Bata v Zagrebu. V palači hoče imeti Bata osrednjo prodajalno in skladišče za vso Jugoslavijo.

d Kako je izgubil Italijan dragocen prstan. Te dni so imeli na brzovlaku Belgrad—Zagreb veliko senzacijo. Par minut preden je vlak dospel v Slavonški Brod, je nastal v nekem vozu silen vik in krik. Iz kupeja so se slišale italijanske besede, pomešane s kletvicami, najbolj pa je bilo slišati: »Mio anello!« (Moj prstan!) Čez nekaj časa je priteknel iz kupeja starejši gospod. Izkazal se je za Giuseppa Minelli iz Barija v Italiji. Potnikom je začel v italijanščini pripovedovati, kaj se mu je zgodilo. Seveda ga ni nihče razumel. Naposled je sprevodnik našel v vlaku gospoda, ki je razumel italijansko. Temu je Italijan povedal, da mu je na stranišču padel v školjko in iz školjke seveda ven na progo zlat prstan, okrašen z briljanti, v vrednosti 20.000 Din. Sprevodnik je svetoval, naj se Italijan obrne na prvi prihodnji postaji na postajenačelnika. Italijan je to storil, nakar so se takoj napotili železničarji po progi iskat prstan. Našli so ga 4 km daleč od Broda in ga takoj dostavili lastniku.

d 20 odstotna taksa se bo pobirala odslej za vse prireditve, za katere se je doslej plačevala 10 odstotna.

— Pri pospešanju arterij v možganih in srcu dosežem pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Joselove« vode iztrebljenja črevesa brez hudega pritiska.

NESREČE

d Do tal je pogorela hiša delavca Antona Spararje v Lepovčah pri Ribnici.

d Ognjeni zubli so uničili hišo posestnika Znidaršiča in skedenj posestnika Urbasa v Dolenji vasi ter hišo podobarja Bajca v Cerknici.

d Gospodarsko poslopje je pogorelo sedlarskemu mojstru Franu Jenku v Medvodah.

d Treščilo je v stanovanjsko poslopje dedičev Jurič v Tešju pri Majšperku ter je zgorelo vse do tal. — V Sesteržah pri Majšpergu pa je gorelo pri posestniku Jakobu Naratu.

Moštova esenca

>MOSTINE. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izobno, obstojno in zdravo domačo pijačo. — Cena 1 steklenici za 150 litrov 20 Din, po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti 60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA

Žilovska ulica in v »Nebotičniku«.

Posledica: izginilo je stanovanjsko in gospodarsko poslopje.

d Sredi Rakeka je zgorelo podstrešje lesnega trgovca Rupena. Pri tej priliki je zgorel tudi šofer 28 letni Ferdinand Zgaga iz Bohinjske Bistrice, ki je tam prenočeval.

d Štirje vagoni so iztirili te dni na litjski postaji. Premikač je pravočasno odskočil in si tako rešil življenje. Trije vagoni so bili prazni, eden pa je bil poln blaga za Hrastnik.

d Pri nabiranju cvetic je padel v Plitvičko jezero na Hrvatskem Hajek Zvonko, dijak varaždinske gimnazije. Nesrečnež je utonil.

d Voz se je zvrnil na posestnika Jožeta Zabukovca iz Gorenje vasi pri Ribnici in mu na dveh mestih zlomil nogo.

Zaostajanje sečne kisline v telesu je za mnoge organe pravi strup. Najprej čuti človek splošno neugodje, utrujenost, nervoznost, slabo spl. tu in tam ga kaj zaboli. Vse to so neki nejasni znaki notranjega zastrupljenja. Za tem obole ledvice, srce, krvne žile, jetra, sledi protin itd. Četudi taki ljudje često izgledajo zdravi, vendar hitro podležejo vsaki bolezni, ker imajo mnogo strupa v sebi. Najmočnejše prirodno sredstvo za raztapljanje in izločevanje sečne kisline iz krvi je litij. Radenske vode (Zdravilni in Kraljev vrelci) pa so najmočnejši litijski vrelci cele Jugoslavije in so radio-aktivni.

— Skrofulozne rane. Ta dolga bolezen nakazi človeka, ker mu še po ozdravljenju pusti vidne nelepe brazgotine. »Fitonin« take rane hitro ozdravi, ne da bi ostali kakršnikoli znaki. Steklenica »Fitonina« stane 20 Din v lekarnah. Po poštne povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z. o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod št. 1281 od 28. VII. 1933).

NOVI GROBOVI

d Gozdlič je že zelen, travnik je razcveten ... V Mariboru je umrl franciškan fr. Štefan Skala, doma v Semiču na Dolenjskem.

— V Avberju na Krasu je preminul upokojeni strojni vodja Josip Šček. — V Prevaljah je odšla v večnost 60 letna Ana Mačič. — V Mariboru so pokopali hranilničnega kontrolorja v p. Davorina Budno. — Na Dobravi pri Kropi je odšel h Gospodu po večno plačilo vrli župnik g. Janez Klavžar iz Črnega vrha nad Idrijo.

— Pri Sv. Duhu nad Krškimi je zapustil solzno dolino 74 letni vrli mož in gospodar Andrej Pir. — V Adamovem pri Velikih Laščah je mirno v Gospodu zaspal Štefan Podboj. — V Zagrebu je umrla Marija Švigelj. — Pri Sv. Križu tik Rogaske Slatine je mirno v Gospodu zaspal nadžupnik in častni kanonik g. Franc Sal. Korošec. — Umrl je Ivan Berginc, veleposestnik in podjetnik v Trnovem pri Kobariju na Goriškem. — Naj počivajo v miru!

— V Avberju na Krasu je preminul upokojeni strojni vodja Josip Šček. — V Prevaljah je odšla v večnost 60 letna Ana Mačič. — V Mariboru so pokopali hranilničnega kontrolorja v p. Davorina Budno. — Na Dobravi pri Kropi je odšel h Gospodu po večno plačilo vrli župnik g. Janez Klavžar iz Črnega vrha nad Idrijo.

— Pri Sv. Duhu nad Krškimi je zapustil solzno dolino 74 letni vrli mož in gospodar Andrej Pir. — V Adamovem pri Velikih Laščah je mirno v Gospodu zaspal Štefan Podboj. — V Zagrebu je umrla Marija Švigelj. — Pri Sv. Križu tik Rogaske Slatine je mirno v Gospodu zaspal nadžupnik in častni kanonik g. Franc Sal. Korošec. — Umrl je Ivan Berginc, veleposestnik in podjetnik v Trnovem pri Kobariju na Goriškem. — Naj počivajo v miru!

— V Avberju na Krasu je preminul upokojeni strojni vodja Josip Šček. — V Prevaljah je odšla v večnost 60 letna Ana Mačič. — V Mariboru so pokopali hranilničnega kontrolorja v p. Davorina Budno. — Na Dobravi pri Kropi je odšel h Gospodu po večno plačilo vrli župnik g. Janez Klavžar iz Črnega vrha nad Idrijo.

— Pri Sv. Duhu nad Krškimi je zapustil solzno dolino 74 letni vrli mož in gospodar Andrej Pir. — V Adamovem pri Velikih Laščah je mirno v Gospodu zaspal Štefan Podboj. — V Zagrebu je umrla Marija Švigelj. — Pri Sv. Križu tik Rogaske Slatine je mirno v Gospodu zaspal nadžupnik in častni kanonik g. Franc Sal. Korošec. — Umrl je Ivan Berginc, veleposestnik in podjetnik v Trnovem pri Kobariju na Goriškem. — Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Finančni urad v Bohumu, Westfalija, je poslal našemu konzulatu v Düsseldorfu obvestilo, tikajoče se rudarskih invalidov, ki dobivajo rente iz Nemčije. Na temelju omenjenega odloka se našim rentnikom za dobo 1930-33 prekličejo pozivnice za plačevanje dohodninskega davka.

d 29 dijakov in nekaj dijakinj je belgrajska policijska uprava izročila okrožnemu sodišču radi kaznivih dejanj, izvršenih pri zadnjih izgredivih.

n Zaprite duhovne vaje v Lichtenstarnovem zavodu v Ljubljani bodo: od 12. julija do 16. julija za učiteljice in uradnice. Od 12. avgusta do 16. avgusta za dekleta. Prijavite se čimprej osebno ali pismeno vodstvu Lichtenstarnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8. — Začetek zvečer prvega dne. Oskrbnina za vse dni 100 Din. — Duhovne vaje bodo vodili gg. misijonarji sv. Vincencija Pav.

s Za mesec junij, posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporoča Jugoslovanska knjigarna sledeča premišljevanja in molitvenike: **Presveto Srce Jezusovo**, kratka premišljevanja za mesec junij, spisal M. Jurhar, cena Din 14, vez. Din 20. — **Nevesta presv. Srca** — sv. Marijeta Marija Alacoque in češčenje božjega Srca. Spisal dr. Valjavec J., Din 8. — **Obljube Srca Jezusovega**, spisal R. Pato D. J., Din 8. — **Pri božjem Srcu**. Premišljevanja za prve pete devetih služb. Spisal dr. Fr. Kuiflic, stane z rdečo obrezo Din 16, z zlato Din 20. — Dalje priporočamo molitvenik: **od p. Pristova D. J.** »**Presveto Srce Jezusovo**, kralj in središče vseh src, II. izdaja, ki stane z rdečo obrezo Din 28, z zlato Din 40. Obsega ponk o pobožnosti do Srca Jezusovega, splošne molitve, mašne, obhajilne, spovedne in druge spravne in zadostilne ter pesmi v čast presv. Srcu. — **Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah** (Nebeške rože), Din 15, vez. Din 20. — Vse te knjižice ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

s Za mesec junij, posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporoča Jugoslovanska knjigarna sledeča premišljevanja in molitvenike: **Presveto Srce Jezusovo**, kratka premišljevanja za mesec junij, spisal M. Jurhar, cena Din 14, vez. Din 20. — **Nevesta presv. Srca** — sv. Marijeta Marija Alacoque in češčenje božjega Srca. Spisal dr. Valjavec J., Din 8. — **Obljube Srca Jezusovega**, spisal R. Pato D. J., Din 8. — **Pri božjem Srcu**. Premišljevanja za prve pete devetih služb. Spisal dr. Fr. Kuiflic, stane z rdečo obrezo Din 16, z zlato Din 20. — Dalje priporočamo molitvenik: **od p. Pristova D. J.** »**Presveto Srce Jezusovo**, kralj in središče vseh src, II. izdaja, ki stane z rdečo obrezo Din 28, z zlato Din 40. Obsega ponk o pobožnosti do Srca Jezusovega, splošne molitve, mašne, obhajilne, spovedne in druge spravne in zadostilne ter pesmi v čast presv. Srcu. — **Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah** (Nebeške rože), Din 15, vez. Din 20. — Vse te knjižice ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

s Za mesec junij, posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporoča Jugoslovanska knjigarna sledeča premišljevanja in molitvenike: **Presveto Srce Jezusovo**, kratka premišljevanja za mesec junij, spisal M. Jurhar, cena Din 14, vez. Din 20. — **Nevesta presv. Srca** — sv. Marijeta Marija Alacoque in češčenje božjega Srca. Spisal dr. Valjavec J., Din 8. — **Obljube Srca Jezusovega**, spisal R. Pato D. J., Din 8. — **Pri božjem Srcu**. Premišljevanja za prve pete devetih služb. Spisal dr. Fr. Kuiflic, stane z rdečo obrezo Din 16, z zlato Din 20. — Dalje priporočamo molitvenik: **od p. Pristova D. J.** »**Presveto Srce Jezusovo**, kralj in središče vseh src, II. izdaja, ki stane z rdečo obrezo Din 28, z zlato Din 40. Obsega ponk o pobožnosti do Srca Jezusovega, splošne molitve, mašne, obhajilne, spovedne in druge spravne in zadostilne ter pesmi v čast presv. Srcu. — **Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah** (Nebeške rože), Din 15, vez. Din 20. — Vse te knjižice ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

s Za mesec junij, posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporoča Jugoslovanska knjigarna sledeča premišljevanja in molitvenike: **Presveto Srce Jezusovo**, kratka premišljevanja za mesec junij, spisal M. Jurhar, cena Din 14, vez. Din 20. — **Nevesta presv. Srca** — sv. Marijeta Marija Alacoque in češčenje božjega Srca. Spisal dr. Valjavec J., Din 8. — **Obljube Srca Jezusovega**, spisal R. Pato D. J., Din 8. — **Pri božjem Srcu**. Premišljevanja za prve pete devetih služb. Spisal dr. Fr. Kuiflic, stane z rdečo obrezo Din 16, z zlato Din 20. — Dalje priporočamo molitvenik: **od p. Pristova D. J.** »**Presveto Srce Jezusovo**, kralj in središče vseh src, II. izdaja, ki stane z rdečo obrezo Din 28, z zlato Din 40. Obsega ponk o pobožnosti do Srca Jezusovega, splošne molitve, mašne, obhajilne, spovedne in druge spravne in zadostilne ter pesmi v čast presv. Srcu. — **Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah** (Nebeške rože), Din 15, vez. Din 20. — Vse te knjižice ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

s Za mesec junij, posvečen presv. Srcu Jezusovemu, priporoča Jugoslovanska knjigarna sledeča premišljevanja in molitvenike: **Presveto Srce Jezusovo**, kratka premišljevanja za mesec junij, spisal M. Jurhar, cena Din 14, vez. Din 20. — **Nevesta presv. Srca** — sv. Marijeta Marija Alacoque in češčenje božjega Srca. Spisal dr. Valjavec J., Din 8. — **Obljube Srca Jezusovega**, spisal R. Pato D. J., Din 8. — **Pri božjem Srcu**. Premišljevanja za prve pete devetih služb. Spisal dr. Fr. Kuiflic, stane z rdečo obrezo Din 16, z zlato Din 20. — Dalje priporočamo molitvenik: **od p. Pristova D. J.** »**Presveto Srce Jezusovo**, kralj in središče vseh src, II. izdaja, ki stane z rdečo obrezo Din 28, z zlato Din 40. Obsega ponk o pobožnosti do Srca Jezusovega, splošne molitve, mašne, obhajilne, spovedne in druge spravne in zadostilne ter pesmi v čast presv. Srcu. — **Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah** (Nebeške rože), Din 15, vez. Din 20. — Vse te knjižice ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

RADIO

PROGRAM RADIO LJUBLJANE

od 7. do 14. junija 1934.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče 12.45 Poročila 13. Čas. plošče. — **Četrtek, 7. junija:** 18 O človeku 18.30 Sbrhorvaščina 19 Plošče po željah 19.30 Pogovor s poslušalci 20 Glasbeno predavanje 20.30 Koncert sester Učak 21.30 Radijski orkester 22 Čas. poročila. 22.15 Prenos z velesejma. — **Petek, 18. jun. 11 Šolska ura 18 Radijski orkester 18.30 Izleti za nedeljo 19 Francoščina 19.30 Osnovni problemi soc. politike 20 Vokalni koncert 21 Prenos z velesejma 22 Čas. poročila, lahka glasba. — **Sobota, 9. junija:** 18 Nekaj za vsakega 18.30 Zabavno predavanje 19. Gospodarske razmere v Jul. krajini 19.30 Zunanji politični pregled 20 Vokalni koncert 21 Valčkova ura 22 Čas. poročila 22.15 Prenos z velesejma. — **Nedelja, 10. junija:** 8 Košnja v Savinjski dolini 8.15 Poročila 8.30 Gimnastika 9 Orgelski koncert 9.30 Versko predavanje 10 Prenos iz stolnice 11 Slov. pevski zbor iz št. Janža v Rožu 16 O mlečnih napojnih pijačah 16.30 Ljudska igra »Reka« 20 Slovenske zdravice 20.45 Plošče, lahka glasba 21.15 Prenos z velesejma, vmes čas in poročila. — **Ponedeljek, 11. junija:** 18.30 Iz dne Ljubljane, okolice in dežele 19 Harmonika in citre 19.30 Zdravniška ura 20 Propagandna ura 21 »Don Pietro Caruso« 22 Čas. poročila, lahka glasba. — **Torek, 12. junija:** 11 Šolska ura 12.15 Pesmi z morja 18 Otroški kottiček 18.30 Pesmi naših bratov z jaga 20 Prenos opere iz Zagreba. V odmoru čas in poročila. — **Sreda, 13. junija:** 18 Komorna glasba rad. kvinteta 18.30 O verstvih 19 Rad. ork. 19.30 Liter. ura 20 Prenos opere iz Ljubljane. V odmoru: Čas in poročila.**

Revmatizem, išias

zdravi formalno kopališče

DOLENJSKE TOPLICE

Zdravnik: Dr. R. Rožič, dosežanji Lef-zdravnik Stalina-Radonič. — Penzija in kopeli: I. razred Din 50.—, II. razred Din 30.—, III. razred Din 25.—, — Julij-avgust Din 5.— pribitek. — Pošta Toplice pri Novem mestu.

Slovenska nabožna pesem — zločin proti državi

Kako strašno trpe naši rojaki pod Italijo, kaže tudi sledeči dogodek. Pred sodiščem v Kopru se je vršila obravnava proti skupini slovenskih deklet, ki so pri procesiji prepevale slovenske nabožne pesmi. Dasi je gosp. župnik Sirca brčkone pod pritiskom oblastev javno povedal, naj med procesijo prepevajo latinski, odnosno italijanski, so nekatera dekleta iz bližnjih Čezarjev ubrala slovenske pesmi, zaradi česar so jih karabinerji na zahtevo krajevnega učitelja Tullija in podeštata Pontinija aretirali in odvedli v koprsko zapore. »Zločina« proti državi in narodu so

bile obtožene 20-letna Urška Bertokova iz Trsta, 27-letna Antonija Glavinova, Antonija Hrovatinova, Ana Hrovatinova, Ivana Glavinova in Olga Babudrova. Uršulo Bertokovo so obtožili, da je organizirala slovensko petje. Ta pa je pred sodniki izjavila, da ni vedela, da je župnik želel, naj med procesijo pojejo italijanski. Ostale obtoženke pa so izpovedale, da so pele na njeno pobudo. Zelo obremenilne izjave sta podala pred sodniki podeštata Pontini in učitelj Tullio, ki vodi obenem domači laški cerkveni zbor. Župnik Sirca je izkušal opravičiti obtoženke, češ, da so prepevale slovensko pesem, ker je taka stara navada med prebivalstvom okrog Kopra. Uršula Bertokova je bila obsojena na tri mesece in 10 dni ječe, enako tudi Antonija Glavinova. Ostalih pet obtoženek pa je sodišče pogojno obsodilo na zapor po dva meseca in 10 dni. — Ali ne vpije fašistično nasilje naravnost v nebo po maščevanju?

Komisar za zunanje zadeve Litvinov ni bil zadovoljen z delom berlinskega poslanika Hinčuka (na desni) in je na njegovo mesto postavil g. Surica (na levi). Hinčuk naj bi bil tudi deloma kriv nesoglasji med Moskvo in Berlinom

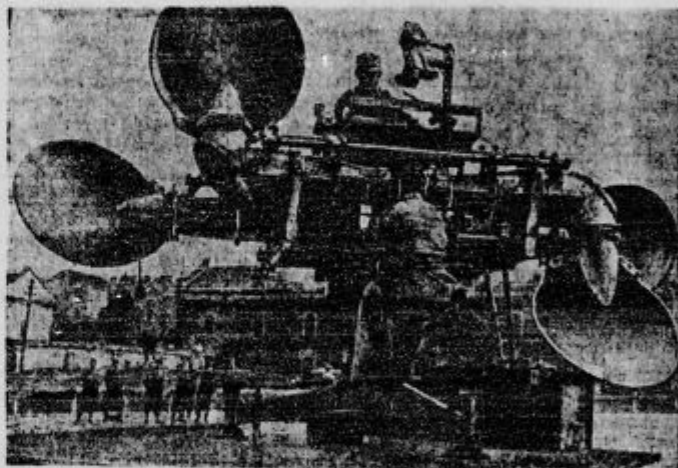

Zloglasni »gangster« (ropar) Clyde Barrow, ki je te dni prišel v roke ameriške policije. Toloval je imel čudno navado. Svoj avtomobil je pogosto okrasil z revolverji. Poleg tega je pred svoj avto poslal tri puške, ko se je dal fotografirati. Blizu mesta Gibson je prišlo do spopada med njegovo tolpo in policijo. V tem boju je Barrow padel.

V vsako hišo »Domoljuba«!

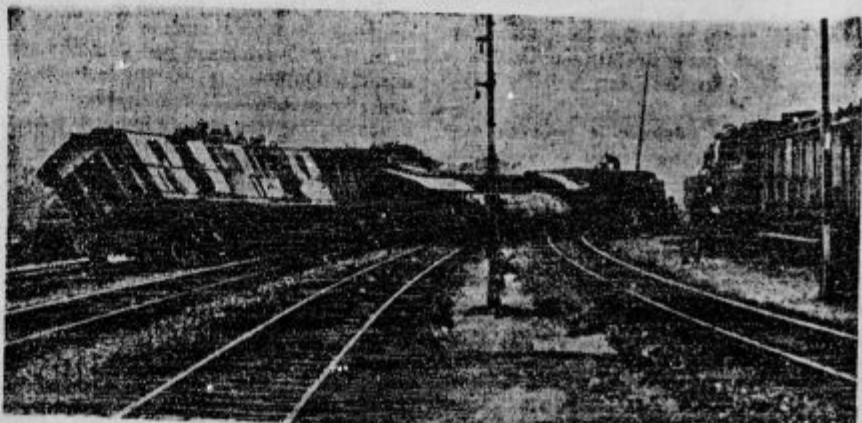
Avstrija je dobro oborožena

V St. Pöltenu so bile letalske vaje. Na sliki vidimo velikanska slušala, ki začujejo brnenje letala na velike daljave. — Slika dokazuje, da je Avstrija prav dobro oborožena in da se ji s te strani ne pozna gospodarska kriza.

Obrambni top proti letalom. V Italiji delajo poskuse z obrambnim topom proti letalom. Top te vrste strelja skoro navpično v zrak in lahko odda trikrat toliko strelav kakor običajni top, ki ni zgrajen za odbijanje napadov iz zraka. Izstreljek razprši granate v vse smeri na daljavo 500 metrov

Slepec spregledal. 35 letni možakar iz Prahe, Balaz, ki je bil od rojstva slep, je po srečni operaciji spregledal. Mož je ves iz sebe izjavil, da si je razne predmete vse drugače predstavljal. Barv in oblik tudi še sedaj ne loči; zato mora zapreti oči, če se hoče gibati. Med zdravniki je vzbudil ta slučaj veliko pozornost.

Pri Weissenfelsu je brzi vlak Frankfurt a. M.—Berlin skočil s tira. Stroj se je prevrnil in leži na tleh kakor mrtev. Strojnika in kurjača je ubilo.

To je 6-letna June Robles, doma iz Torona v Kaliforniji, ki so jo odpeljali roparji. Izpustili so jo šele po treh tednih in sicer proti visoki odkupnini. Aretirali so nekaj roparjev, o katerih domnevajo, da so izvršili zločin.

krivo popravili. Samo ne smemo o tem velika kričati. Plemeniti dohodaški naj darove pošljajo na našov — Hladnik Janez, Kaptol 1, Zagreb. — Nedeljska pridelitev. Našega dneva je lepo upejala. Znaajo naša dekleta! Znaajo zapeti, da je bilo veselje! Tudi poudarjajo smo dšlali. Posebno zanimiva je bila igra „Moderno suženjstvo“, ki kaže, kako love nezakonska dekleta zapeljivati. Lepše kot same Marijine smernice v cerkvi je igra kaudala pod Marijinim utiranjem. — Na Tolovo smo pa pogrešali procesijo, naše slovensko namreč. Nekaj smo pa le imeli tudi mi: Pašete smo dali jezovu za njegov pod. Tako lepo je moznosti pristojal. — V nedeljo 3. jun. je prof. Pavlič pripeljal v Zagreb skupino slovenskih komarjev iz Štajerske, ki so prišli v Zagreb iz Marjebitnice. Bilo jih je do 1200. Za namo bila v Zagrebu o vsaj stotih nič obveščeni.

Cerkvena slovetnost.

(Vide.)

Zajna cerkev na Vahab je znana daleč na okrog po svoji močnatosti in lepoti. Tudi nomena oprema je smetalska znamenita. Silka glavnega altarja, sv. Andrej, je dela Langgama. Križev pot je slikal Menninger. Šike srbskih altarjev so dela šubicevske čopice. Cerkev je bila dograjena 1864. leta. Po vsaj petici so šarati ponosni, da svojo hišo božjo. Zato so sklenili obhajati 90-letnico cerkve na slovenski način. To bo v nedeljo, dne 17. junija, na obhajali dan praznovanja posvetitve cerkve, ki jo je izvedl knezoškof Alojzij Volf. Ob 10 bo slovenska služba božja s povabljenim govornikom. Ob 1 popoldne bo v cerkvi koncert naših pesmi, ki ga izvaja na 30 članov pomgobni društvi petški zbor. Po koncertu bo v cerkveni dvorani pridelitev z deklamacijami, petjem, dramatičnim prizorom in solobosoma. Začetek in pričetek ob 8 hizi in daleč vladno rabljeni!

Nekaj nove.

(Palica pri Vrhji gori.)

Leto smo imeli zaredno vreme, kakor ga naši kraji ne poznajo. Za v apelu smo imeli kar polna vročina. Rastlinstvo se je nato bujno razvilo in pšenica klasje se je cele letne prej pokazalo kot avstrsko. Sedaj namo nekaj lepših dni, ki bodo odločili za dober letino ozimne. Ponekod so šušli snega, pri nas pa je bilo podarvin vedno tovaž. — Mese napik smo prav lepo pra-

Za odlično naravno zdravilnico

porablja je „Planinska-otravilni čaj Bahovec“, ki je pripravljen vednoma in najboljše naravnih planinskih zelišč. Dolgoposna zdravilo smo potrdilo, da je „Planinska-otravilni čaj Bahovec“, ki vsebuje preskušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. — Best do dvanajst-odstotno zdraviljenje s „Planinska-otravilnim čajem Bahovec“ dajejo izvanredno in sicer brez strupov pri vsah dedelih boleznih: Pri slabih prebavi, ledeni in zaprtja tolesa, slabem delovanju črevesa in napietosti telesa, steno in slabosti, obolenju na hemeroidih in boleznih jeter. „Planinska-otravilni čaj Bahovec“ povečuje apetit. Zdraviljenje v lekarnah samo pravi „Planinska-čaj Bahovec“, ki se ne prodaja odstop, leavde samo v originalnih plambiranih ovojkah po Din 20—, s proizvajalčevim napisom:

L. Cherna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12

Red. št. 29. 22. 30
od 3. 11. 1933

movali. Vsek večer je ljubežno zapobilo cerkev, ko se je vrila šmarčna pobožnost. — Gasilci so v nedeljo, dne 3. junija imeli svoje pridelitev. Prvo je, da podpiramo one, ki so vedno pripravljeni nuditi pomoč svojemu občinstvu.

Gasilci

(Loka pri Mengju.)

Leto dni je minulo, kar je bilo ustanovljeno pri nas gasilno društvo. Vsa vas, s malim izjemoma, se je v vsemu poprijela dela. Zlasti mladina je bila navdušena in se v lepem soglasju lotila dela, tako da je društvo po nekaj mesecih že imelo blagovila nove brigantine. Toda kakor povsod, tako se so tudi pri nas našli ljudje, ki jim ni bilo po volji, da društvo lepo napreduje. Kljub vsemu prizadevanju jim njihovo delo v društvu, ki ga nekateri niso razumeli, ni prineslo udeležene uspeha. Pač pa smo vsaki družbeniki spoznali, s kakšnimi ljudmi imamo opraviti. Svojo prvo obletnico bo praznovalo društvo v nedeljo, 16. junija. Prizate v nedeljo vsi v našo prijazo Loka, da se enkrat zopet počemo razveselimo.

Ta in ona

(Dragutinj.)

Pri nas bi radi nekateri, da se veselimo, a mi se nočemo. Na bankočno nedeljo je pridelilo društvo „Kmetiška izabov in deklete veselic v gostini Harmonika in ples nieta mogla privabiti dosti občinstva. Teden pozneje je pridelilo takojšnje gasilno društvo vrsto veselic. Postavilo so plesni oster, manje in sta-

voink z napisom „Na pomoč, vrzite iz bde zaključeno. Deč je plesal po odru in karnatika po igrači v gostini, mesto na vrhu. Starš katerih vajoja gre za tem, da ostanejo njihovi otroci posteni, jih ne pustijo na ples. — Nek ljudje postojajo anonimna pisma, samo da se jejo svaščstvo med sosedi in kraljevo doba ime postizamo ljubelem. Le postila dnja pde boznama pismal — Belokranjskega minaja za Bezerje in izleta na Bled se je udeležilo iz naše fare 41 ljudi. Bilo je res lepo — 70 naj nas je obiskalo tudi neurje s točo, škoda je znatna. — Procesija na dan sv. R. Telesa je bila prav lepa. Samo nekaj smo pogrešili: Ino bandero, ki je ostala v cerkvi. — Zdrje nedeljo v maju se je poročil postenikar in Stefan Vertin iz Beznjaka s Marijo Madarič, članico Marijine družbe, iz ugledne hie u Tadičgori. želimo dosti sreče!

Občinska pota.

(Primskovo pri Litiji.)

Pri nas popravljajo občinska pota. Upamo da se to delo ne bo izvedilo tako površno, kakor prejšnja leta, ko so ljudje samo nekaj petri nametali na pot, pa je bilo vse gubno. Prvi deč pa je vse lepo popravil in pota je bila potem slabša kakor poprej. Na Primskovem ne manjka kamna, zato nikar ne izidimo a najiz. Ponos vsake občine so dober pota, le leta in leta nam obetajo cesta, pa ne vemo kdaj jo bomo dočkali. Morda bodo naši vrki

bila gotovo sprejeta z velikimi častmi. Bil je nejevoljen nase in na ves svet, in ker je bil le vedno zelo mlad, je bilo popolnoma naravno, da se je udajal slabi voji namesto da bi si z ravnim ugotanjen pomagali v boljše vojno. Odsel je iz tabora hri ki je mogel ter se sprehajal ob zelenih begovih tibege Meandra. Bila je tina, vendar je bila trava prav tako sveža kot spomladi, in rahel vetrč je pihal od se posebno oddaljenega aerja. Dobro je poznal okolico, saj je sam bil izbral ta prostora za tabočkide vojne; podal se je bil še precej dalje, ko so mu bili seli prinesli sporočila, da naj se vrne. Proti severu so se oostan Eleza vzdigovali nizki valoviti griči, proti jugu in vzhodu pa so se vzdigovale strane in skalovite gore Taurusa in Kadmosa — gore, ki jih je morala vojna na svojem potu v kratkem prekorati. Bilo je še nekako uro časa do solčnega zahoda in v distem zraku je bilo videti prve sledove večera. Tu pa tam so v dolini rasla vedno zelena božja drevesa, proti solcu drna, sicer pa temnozeleno; kjer pa je poldansko solnce padalo vanje, so se lepo lesketala.

Gilbert je upal, da bo tukaj lahko sam, vendar je videl družbe izprehajalcev, kakor daleč je seglo oko ob celam bregu reke; in med njimi jih je bilo mnogo, ki so nosili vedno zelene veje in mlade vršičke cipres, stare tri, štiri leta, ki so jih nesli v tabor, da bi praznovali božič. V vojski je namreč bilo mnogo Normanov, Frankov iz Lorraine, Poljakov in Čechov, in vsi ti možaki iz se-

vernih dežel so hoteli imeti svoja božična drevesca pred svojimi šotori.

Med njimi so bile tudi ženske iz Eleonorine čete, ki so jezile v bogatih oblačilih in vhrapelih plaščih na izprehod, in z njimi vitez, ki niso imeli pri sebi drugega orožja kakor meč ali bodalo. Daje je bilo tudi mnogo črnookih Gekov, možk in ženskih, ki so prišli v prazničnih oblačilih iz Eleza, da bi videli veliki tabor. Vse je bilo mirno in jasno lepo; pri vsem tem pa so Gilbertove misli bile temačne. Pri ovinku reke se je pokrajina nekoliko vzdigovala in sredi zelene trave so štrlele v zrak velike skale kot majhna divjina aredi rodovitne ravnine. Kakor po notranjem nagibu se je Gilbert obrnil v stran, plezal med skalovjem in je tako dospel do najvišje skale, kjer je sedel zadovoljen, da se je lahko umaknil ljudem. Mesto, kjer je sedel, se je dvignlo do šestdeset devljev visoko nad bregove reke; dasi pa ni mogel razločno slišati pogovorov spodaj idočih družb, je vendar lahko dobro videl izraz vsakega obraza; radoveden je začel ugibati, koliko so se njihovi pogledi ujemali z besedami in neizgovorjenimi mislimi.

Solnce je stalo že zelo nizko in Gilbert si ni bil prav nič svest, koliko časa je že sedel tam; zdaj se je zavedel, da je pozorno motril neko družbo jezdetev, ki so prihajali naravnost proti njemu. Bili so še kakke pol milje daleč, videl pa je v prvi vrsti belega konja in po lahkotnem njegovem koraku je celo v tej daljavi spoznal v njem kraljičinega

arabca. Prihajali so v lahkem diru in čet dve, tri minute je že lahko spoznal njihove postave, ki so mu bile znane: sama Eleonor, Ana iz Aucha, Castigne in še dva vitez, ki sta bila vedno v kraljičinem spremstvu; in kakih dvajset drugih, ki so po dva in trije jezдили za onimi. Gilbert je nepremično sedel na svojem mestu ter jih opazoval; od mu pa prišlo na misel, da je bil on v svojem temno rdečem jopiču, in sedel na najvišji skali, v den daleč naokoli. Eleonor ga je ozrla, le preden je bila tako blizu, da ga je mogla spoznati, in je postala radovedno, kdo je. Še nekoliko minut in spoznala ga je.

Nategnila je brzo, pustila konja kockati, pa je le vedno gledala tja gori in se šudila, zakaj jo je tako pozorno gledal, ne da bi snel šepico z glave. Takoj nato pa je svoje neizrečeno začudenje videla, da je skočil pokonci in izgubil med skalovjem. Temu se je tolikanj začudila, da je pri tisti priči ustavila konja in nekoliko časa nepremično zrla proti onemu kraju, kjer je bil sedel; tudi ostali njeni spremljevalci so gledali tja in čakali, da se Gilbert zopet prikaže. Nekateri med njih so ga namreč spoznali in mislili, da kmalu prihiti podpravit kraljico.

Ker ga pa ni bilo, so odšli dalje; daj se kraljičin obraz ni izpremenil, ni izpregovorila, dokler niso dospeli nazaj v tabor; tudi nikdo drugi njenega spremlstva se ni upal pretrgati molk.

Ako bi se bila ozrla, bi bila videla Gilberta, ki je s povešeno glavo korakal po

Imeli to srečo, Na občino je prišlo nekaj koruz. Ljudje jo bodo odslužili z delom. Nekaterim to ni po volji. Občinski može imajo dobro voljo in mi jim moramo pomagati, ne pa brezvestno kritizirati. Dosedaj smo imeli precej deževno vreme, na Telovo pa hvala Bogu ni deževalo in se je procesije udeležila malone cela fara. Saj to je prav! Dajmo Bogu čast in On nas ne bo zapustil!

Mladina, kam ploveš?

(Sv. Jurij pod Kumom.)

Nenavadno pogosto pišejo časopisi o žalostnih pojavih fantovske surovosti po naši deželi. Misliji smo že, da bo izginila ta napaka iz našega naroda, toda zadnja leta, ko je mladini mairskega onemogočena dobra vzgoja in izobrazba, se je vse obrnilo zopet na slabo pot. Tudi pri nas je tako. V neki gostilni je sedela gruča vinjenih fantov. Prideta dva brezposelna mlada tujca in si naročita okrepčilo. Mirno sedita za mizo. Suroveži jih začno takoj izrivati. Ko na gostilničarjevo željo odideta, se surovine udero za njima. Eden jim je srečno ušel, drugega so pa z noži strahovito obdelali. Če bi se ljudje ne zavzeli zanj, bi bil na mestu izkrvavel. Za silo so ga obvezali in odpeljali tri ure daleč k zdravniku, ki ga je nemudoma poslal v bolnišnico. Komaj so mu ročili življenje. Taki pojavi surovosti so sramota ne le za žalostne fantovske figure, ampak za cel narod.

Resnica je prišla do veljave

(Vrhpolje pri Kamniku)

Vsem je že v spominu gonja proti našemu bivšemu županu g. F. Novaku, češ, da je protidržaven, da drži z Italijo itd. G. Novak je moral iskati zadobčenja pri sodišču. Tam je prišla resnica na dan. Za zgled, kako so bili vsi očitki proti g. Novaku neutemeljeni, prinašamo sledečo častno izjavo: Podpisani Cevc Josip, posestnik in lesni trgovec, Vaseno 4, p. Šmartno v Tuhinju, sem v volilnem boju v oktobru 1933 govoril o Novaku Ferdinandu, posestniku in gostilničarju na Vrhpolju: »Zakaj takega človeka volijo, ko sploh ne more biti župan, ker z Italijo drži, saj mu Mussolini denar pošilja, nalahč neče davkov plačevati, da ljudje ne bi spoznali, da res denar dobiva, da je izdal načrte kamniške smodnišnice, da je izdajalec, da mu gre pri Menini planini za 40 jurjev navzkriž

Radi teh očitkov je vložil g. Novak Ferdinand tožbo. Če v Josip prekletem vse zgoraj navedene očitke kot popolnoma neresnične in obžaljem svoje dejanje. Zahvaljujem se g. Novaku Ferdinandu, da je odstopil od zasebne tožbe. Dovoljujem, da se prepis te izjave pošlje komandantu mesta in sreskemu načelniku. Za Gasilno društvo v Nevljah plačam 200 Din in stroške tožbe. Kamnik, dne 31. 3. 1934. Cevc Josip, l. r.

Veliko romanje v Maribor

h kapehi Sreca Jezus. in k baziliki Matere Milosti

V dne 28. in 29. junija priredi dobrodelno društvo »Varstvo« v Ljubljani prvo skupno romanje k novemu svetišču presv. Srca Jezusovega in k baziliki Matere Milosti v Mariboru. S tem romanjem je združenih tudi več prijetnih izletov (peš in z avtobusi) v mariborsko okolico: v Kamnico, v Ruše, na Falo, v St. Peter, k Sv. Trojici in k Sv. Lenartu v Slov. gorah itd. Spored je zelo erotno izbran, tako da bodo udeleženci imeli poleg duhovnega veselja tudi mnogo prijetnega razvedrila in pouka. 28. junija bosta vozila v Maribor dva posebna romarska vlaka; eden iz Ljubljane in eden iz Kranja. Če se priglasijo zadosti romarjev iz Zagreba in z dolnjaškega Posavja (ob železniški progi Zagreb—Zidani most), bo vozil še tretji posebni vlak iz Zagreba, ozir. iz Brežje.

Romarska izkaznica in vožnja iz Kranja-Ljubljane v Maribor in nazaj stane 80 Din. Za posebni vlak iz Zagreba, ozir. iz Brežje (veljavno za vse postaje do Židanskega mosta in dalje proti Mariboru) pa stane 70 Din. Člani dobrodelnega društva »Varstvo« in naročniki lista »Po božjem svetuc« plačajo 5 Din manj. Za romanje vlada veliko zanimanje zlasti po Gorenjskem in v Ljubljani, pa tudi iz Zagreba je dospel že nekaj prijav. Vse kaže, da bo to prvo skupno romanje v Maribor eno najlepših letošnjih romanj. Kdor se želi udeležiti, naj se takoj prijavi, ker se redne prijave zaključijo že 10. junija. Vrnino vernikom mariborske škofije obisk, ko prihajajo oni k nam na Brežje!

Izkaznice in vozovnice bodo razposlane 15. junija vsem tistim, ki bodo plačali do omenjenega dne. Rezervirale se bodo le tistim, ki bodo z naročilom plačali vsaj polovico zneska do 15. junija. Podrobnja pojasnila v romarskem listu dobi vsakdo pri »Varstvu«, če sporoči svoj naslov po dopisnici na naslov: List »Po božjem svetuc«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

DOBRO ČTIVO

k V Spomin 100 letnice Baragovega misijonskega in pisateljskega delovanja so začeli v Ljubljani izdajati zbirko verskih knjig pod naslovom »Nebeške rožice«. V par letih je izšlo že 6 različnih knjig, ki po svoji vsebini in zunanji opremi zaslužijo pozornost vseh, kateri uvidevajo važnost dobre knjige. — Prva knjiga, Življenje Jezusovo, vodi dušo do one prisrčnosti in združenosti z Jezusom, katero mora odlikovati vsakega globokovernega katoličana. Knjiga je dodan na koncu še molitvenik. — Druga knjiga, Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah, je zbirka toplih govorov, ki jih je imel veliki apostol posvečenja družin o. Matej. Pravzaprav to niso govori, ampak pripovedovanje čudovitih milosti, ki jih je Srce Jezusovo naklonilo posameznim družinam in je o. Matej to sam doživel. Nobena Srca Jezusovega posvečena družina ne bi smela biti brez te lepe in cenene knjige. — Tretja knjiga, Sveta Terezija Deteta Jezusa, je prisrčno pisan življenjepis »Male cvetke«, ki še vedno vabi s svojim zgledom in še vedno dela Bog čudeže na njeno priprošnje. Kako lepo bi krasila ta knjiga kajžnico mladih plemenitih ljudi! — Četrta knjiga, Sv. Rožni venec in Lavrantske Iitanije, je topla razlaga onih molitev in prošenj (Vera, Oče naš, sv. rožni venec, Iitanije itd.), ki jih vsak dan molimo, pa morda pri tem tako malo mislimo, kaj pomenijo. Knjigo je spisal pred dobrimi 100 leti Slovenec Mih. Hofman, izdal pa jo je naš škof Friderik Baraga, ko se je vrnil iz Amerike, in jo najtopleje priporočil. Sveti škof je dobro vedel, kaj je za naše duše potrebno. — Peta in šesta knjiga, Marija — Mati milosti, obsega šmarnice pak, prelata dr. Lesarja in se odklikuje po bogastvu svoje vsebine ter svetopisemskem znanju pok. dr. Lesarja. Lahko bi jih razdelili v dva dela: 1. Življenjepis Marijin in 2. Razlaga pesmi »Zdrava morska zvezda«. — Vse knjige zbirke »Nebeške rožice« so versko globoko in preprosto čtivo, res prava »dušna hrana«. Tudi cena je zelo nizka. Posamezna knjiga, lepo vezana, stane 10 oz. 15 Din. Skupna naročila naj se pošiljajo na naslov: Uprava »Nebeške rožice«, Ljubljana, Komenskega 12. Posamezno se dobivajo v knjigarnah.

Dr. F.

nini še dalje od reke in tabora proti pustinji na drugi strani. Ravnal je po nekem notranjem nagibu, sicer nerodno in nespametno, toda skoraj nehote, po nekem nagibu, ki si ga ni skušal raztolmačiti.

Dobra dva meseca sta minula, odkar jo je bil videl, in v njegovem burnem in nevarnem življenju je njen obraz izgubil iz njegovih sanj. Ko je bil daleč od nje, ni živila zanj drugače kot edina voditeljica treh poveljnikov, do katere se je obračal za pomoč in odobritev svojih nasvetov; ženska se je razblinila v osebi vladarice. Zdaj pa, ko je iznova videl njen obraz, se mu je zazdelo, kakor da bi bila kraljica izginila in je zopet ostala samo ženska; in v onem trenutku, v katerem se mu je vse to zazdelo, se je okrenil in bežal, skoraj ne da bi vedel, kaj dela.

Hodil je vedno dalje, več kot dve milj; iznenada je opazil, da njegova postava ne dela več sence; sonce je bilo zašlo in, blede vzhod pred njim je začel v poslednjih solnčnih žarkih. Bilo je zelo hladno, kajti z gora je zapihal močan veter, brž ko se je poglela sapica od morja; samotnega možaka je začelo zebsti. Bil je namreč brez plašča, boji in napori poslednjih mesecev pa so izčrpali njegovo kri, dočim na drugi strani ni imel ničesar, kar bi mu vzpodbujalo srce.

Poslednji dve leti se mu je dozdevalo, da je bil vedno baš na tem, da izvrši veliko dejanje, odločilno za vse življenje, da najde svojo usodo; in izvršil je dobro in vrlo vse, kar je našel na potu svojega življenja. Nudila

se mu je priložnost, ki jo je pograbil in storil vse, kar je bilo v njegovi moči; in pozdravi vojakov so mu pred nekoliko urami pričali, da ni več oni neznanzi Anglež, ki je bil srečal Bogomira Plantageneta na potu v Pariz. Ti soči so spoštljivo izgovarjali njegovo ime, pričakovali od njega varnosti na svoji poti in preklinjali tiste, ki so jih po drugih potih vodili vkljub njegovim svarilom. Na njegovem mestu bi se tisti dan drugi možaki podali naravnost do kraljice in pričakovali veliko nagrado, ako bi je sploh naravnost ne zahtevali. On pa je taval po veliki planjavi sam in ponoči, nezadovoljen z vsem, najbolj pa sam s seboj. Vse, kar je bil storil, se je vzdignilo proti njemu in ga obtoževalo, namesto da bi ga slavilo in se laskalo njegovi nečimurnosti; vse, kar je bil storil dobrega, je imelo v njegovih očeh nizkoten nagib ali je bilo otrovano po misli, da ni bilo storjeno samo radi sebe, marveč zaradi nekega negotovega nečesa, ki se ga je polastilo, kadar je kraljica govorila z njim ali se ga dotaknila z roko. Niso samo nedelavni ljudje, ki začno bolehati in postanejo nezadovoljni sami s seboj; zevajoči prepad med idealnim dobrim in bornim resničnim uspehom je tako velik, da lahko razočara sree kot majhen žarek med mislijo in dejanjem, kjer obtiči mnogo slabotnih, a dobrih ljudi v blatu raziskovanja samega sebe. Oni, ki stoji ob robu meje, z vsem življenjem dobrih bojev za seboj, je lahko prav tako žalosten, pobit in brezupen kot tisti, ki sedi in plaka pred gorami nepričetih začetkov. Radost

pozemeljske prihodnosti je samo za zelo velike in zelo majhne. Kajti kakor usmiljenje vodi človeštvo z vero k upanju na bodoče življenje, tako je, kar se tiče duha, s pomočjo vere delo duha v preteklosti njegova gotovost za podobno delo v prihodnosti.

Gilbert Warde ni imel one velike narave; bil je bolj človek in manj gotov samega sebe. Izenada se ga je, ko je sonce zahajalo, polotilo silno poželjenje po smrti; želel si je, da bi bil mrtev in pokopan pod travo, na kateri je stal; in to vse zaradi notranje nezadovoljnosti. Tako lepo bi bilo in ntkdo ne bi dosti žaloval za njim, kvečjemu morda njegovi vojak, tudi ti bi si razdelili tisto malo njegovih stvari in služili drugemu. Bil je neko breme za zemljo, ker ni mogel nič dobrega storiti; bil je strahopetec, ker se je bal ženskih oči in je kakor otrok bežal pred njihovim pogledom. Bil je grešnik, ki je zaslužil večni ogenj, ker ga je samo dotikljaj lepe ženske roke lahko naredil nezvestega edini ženski, ki jo je tako ljubil. Nameraval je hoditi po poti križa v zvestobi, veri, brez omahovanja; njegovo srce pa je bilo igrača žensk. Prisegel je obljube viteštva, pa jih je že prelomil v mislih; bil je sin svoje hudobne matere, a ni imel moči, da bi bil drugačen od nje.

(Nadaljevanje.)

Mlad zdravnik: »Na vsak način moram za me sed dni na poštice.«

Zena: »Nikar ne hodi! Vsi tvoji pacienti bodo medtem ozdraveli, ako jih pustiš same.«

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Tako ni imela dumina vlada že od prvega početka za seboj nikogar, razen meščanstvo, ki se je pa preplašeno poskrilo. Bila je zato tudi skoraj brez vpliva in držal jo je pokonci prav za prav le Kerenski,* eden najbolj priljubljenih mož v prvih tednih revolucije, ki je edini vzdrževal tudi živo vez med dumo, sovjetom in množicami. Bil je sijajen govornik, ki je znal množico vnmati, toda pozabil je, da te niso zmožne ustvarjajočega dela in da je treba zato predvsem organizacije. Sam brez jasnega programa, se je znašel kmalu med dvema popolnoma si nasprotujočima svetovoma, ki bi ju mogla obvladati le močna, ustvarjajoča osebnost. To pa Kerenski ni bil, zato so ga dogodki hitro zdrobili. Imel je pa tudi obupno težko stališče med strankami brez čuta odgovornosti za celoto in med nahujskanih množicami brez zmisla za delo in za red. Razen tega je v njegova nestalnost zapeljala še k raznim lahko-miselnim dejanjem, ki jih je znal njegov tekmeec Lenin globokoumno izrabiti in ga končno strmoglaviti.

Prve tedne je vlada ravno po zaslugi Kerenskega še za silo krmarila državno ladjo naprej, toda že v začetku aprila l. 1917 so ji začele groziti vedno večje nevarnosti. Tedaj se je bil namreč Lenin, ki je živel dotlej v Švici, pogodil z nemškimi vojaškimi oblastvi, da so ga bile prepeljale s še 28. drugimi somišljeniki v zapечатih vagonih skoz Nemčijo v Rusijo. Zanesle so se bile namreč nanj, da bo v Rusiji razpihal revolucijo, ki jim je hodila tako prav. Takoj nato se je pa vrnil iz Amerike preko Anglije v domovino tudi junak revolucije iz l. 1905, L. Trocki. Povratek teh dveh mož, katerima so sledile seveda hitro še cele množice drugih izgnancev iz inozemstva in iz Sibirije, je prinesel v dotlej še razmeroma krotke* boljševiške vrste čisto nov bojni duh. Ko je prispel Lenin šele na petrograjski kolodvor ter ga je tam v imenu sovjeta sprejel in pozdravil Čaidze, poudarjajoč potrebo po enotnosti vseh revolucionarnih skupin za obrambo demokracije, mu je Lenin odgovoril, da gleda v ruski revoluciji le začetek svetovne socialne revolucije, zaradi česar je njegov cilj notranja državljanska vojna, a svojim presenečenim so-razlagal, da mora biti njih cilj osvojitve vse oblasti za sovjete, ne pa demokracije. Te in take nazore so celo njegovi dolgoletni somišljeniki sprejemali mišljenikom je še tisto noč na posebnem zborovanju izprva z jako mešanimi občutki ter so mnogo Leninovih predlogov sploh odklonili (n. pr. na I. strankinem zborovanju izpremembo imena soc. dem. stranka v komunistično), toda z nepopustljivo vztrajnostjo je prej ali slej vendarle izbojeval zmago vsem svojim nazorom, najprej v lastni stranki sami, potem pa tudi v sovjetu. Tako je bil n. pr. na zborovanju petrograjskih sovjetov dne 17. aprila l. 1917 še izžvižgan zaradi svojih izvajanj, a poldrugi mesec kasneje, dne 30. maja so sovjeti že z veliko večino sprejeli njegovo resolucijo.

S prihodom Lenina in Trockega v domovino je nastal za vlado čisto nov položaj. Trocki je takoj z njemu lastno živahno zgovornostjo zahteval predačo vse oblasti sovjetom, vzpodbujal delavstvo k nezprosnemu razrednemu boju ter pozival na državljansko vojno. Boljševiki so začeli takoj oboroževati svoje delavstvo, pošiljati svoje agitatorje po vsej državi, zlasti še med vojaštvom na fronti in napovedali so nezprosena boj vsemu: vojni, pomirljivejšim socialističnim skupinam, vladi in meščan-

stvu. Izprva je vodil ves ta boj popularni Trocki, kajti Lenina je precej umazalo njegovo potovanje skozi nemško fronto, kajti za njim so slutili — nemški denar.

Boljševiški nasprotniki so bili brez glave in niso vedeli, kaj naj začno, tem bolj, ker so se iz dneva v dan bolj kazale posledice boljševiške agitacije. Delavstvo in vojaštvo je vedno glasneje zahtevalo konec vojne in gospodarskega življenja se je polasčalo pravo razsulo, ki ga je še povečeval vedno večji nered v upravi. Vlada je za preskrbo mest uvedla monopol žita in premoga, a posledica je bilo še večje pomanjkanje vseh potrebščin, draginja, cvetoče verižništvo in nevarni nemiri po vseh večjih mestih. Vse te težkoče, zlasti pa vojno utrujenost, so z nečuvno demagogijo izrabljali boljševiki v svoje svrhe. Ker niti nemški socialisti kljub delavski revoluciji v Rusiji niso hoteli nastopiti doma za takojšen mir z Rusijo brez aneksij in vojne odškodnine, tudi zmernejši ruski socialisti niso mogli prepustiti vzhodnih meja svoje države nemškemu imperijalizmu in militarizmu. Vsi, nazadnje celo najskrajnejši (n. pr. znani anarhist Krapotkin, Breškovskaja i. dr.) so stali na stališču, da je treba fronto vzdržati, in kar so izrabljali boljševiki za novo, še strastnejšo in brezvestnejšo agitacijo proti vsem drugim socialističnim strankam, istočasno so pa pošiljali tudi na fronto cele čete agitatorjev, da bi jo popolnoma uničili.

Ko se je dne 9. maja 1917 prvič zopet sestala дума, so vse stranke ogorčeno nastopile proti boljševikom in proti Leninovi demagogiji, toda istočasno je prišlo tudi do spopada med meščanskimi strankami, ki so zastopale ves vojni program starega režima in med zmernimi socialisti, ki so bili sicer za vzdrževanje fronte, toda za mir brez aneksij in odškodnine. To je povzročilo preosnovno vlado. Socialisti so dobili v njej mnogo močnejše zastopstvo (šest ministrstev) in Kerenskemu je bilo poverjeno celo vojno ministrstvo. Ta je čutil, da je mogoče rešiti položaj le, če se vzpostavi v armadi zopet bojni duh in dosežejo na fronti vidni vojni uspehi. Zato je dal izgnati iz vojnih vrst vse boljševiške agitatorje, nato je sam prepotoval vso fronto in v plamtečih govorih vzpodbujal vojske k vztrajnosti, za dne 30. junija je bila pa odrejena tako zvana »ofenziva Kerenskega« v vojnem sektorju generala Brusilova. Ta je res izprva dosegel nekaj uspehov, toda centralne države so izvršile hitro protisunek in armada je doživela nove, hude poraze. Svežim četam namreč še na misel ni hodilo, da bi odhajale na fronto, temveč so se pustile raje doma od boljševikov proslavljati kot junaki revolucije. To lahko-miselno dejanje Kerenskega je vodilo do še večje deorganizacije armade, kajti vojske osrednjih velesil so začele naglo prodirati. V nekaj mesecih so zasedle ogromne pokrajine in na njih ustanovljale navidez samostojne države (Poljska, Ukrajina i. dr.), ki naj bi jim pa v resnici služile kot nekatere kolonije. Ko je skušala vlada oktobra poslati del petrograjskih čet na fronto, so ji te odkrito odrekle pokorščino in se stavile na razpolago boljševikom saj so imeli ti najvabljivejši gesli, namreč: »Takojšen mir!« in »Vso oblast delavsko-vojaško kmetiškimi sovjetom!« V Petrogradu so se valile cele množice vojnih ubežnikov, ki jih je Trocki organiziral v »rdečo gardo« in že dne 17. julija poskusil z njo izvesti nov državni prevrat, ki naj bi dal vso oblast v roke boljševikom.

Toda vlada je imela še toliko moči, da je ta poizkus z adušila. Mnogo vodilnih boljševikov je bilo zaprtih, Trocki se je za 14 dni skrtil, Lenin in Zinovjev sta pa obrta in preoblečena pobegnila na Finsko. Vse je ogorčeno obsojalo boljševiško postopanje, vendar je bila vlada tako omajana, da je odstopila in sestava nove je bila poverjena Kerenskemu. Tedaj so zlasti meščanske stranke vnovič pokazale, da se ne zavedajo svoje zgodovinske odgovornosti, kajti vse so se več tedno branile vstopiti v novo vlado in so pustile Kerenskoga samega, da se je otepal z obupnimi okoliščinami. Bil je pa tudi popolnoma nedorasel svoji težki nalogi.

RAZNO

Zahteve ljubljanskih mestnih uslužbencev. Člani društva nižjih uslužbencev v Ljubljani, zbrani te dni na svojem širšem sestanku, so predložili občinski upravi naslednjo spomenico a prošnjo, da se ji ugodijo:

1. Vsi pragmatični uslužbenci, katerih uslužbeni obdobje traja nad 3 leta, naj se čimprej stalno namestijo, kot to predvideva § 8 službene pragmatike.
2. Uslužbenec, ki ima službeno stanovanje ter opravlja poleg redne službe tudi posle hišnika, morajo pa biti v svojem prostem času uradu na razpolago, naj se izplačuje polna stanarina, to je, naj se jim prizna brezplačno stanovanje.
3. Pravilnik o službeni obleki naj se spremeni v toliko, da bodo prejemali uslužbenci obleko redno vsako leto. Po sedanjem pravilniku, ki določa letno obleko vsaki dve leti in zimsko obleko vsako tretje leto, izpade obleka kako leto popolnoma, docim prejemajo kako leto upravičenci kar dve obleki, kar gotovo ni gospodarsko.
4. Uslužbenci, ki opravljajo službo, za katero se zahteva višja šolska, odnosno posebna strokovna izobrazba (gasilci, profesionalisti, šolski slugi, zdravstveno pomožne osebe, telefonisti, inkasanti in podobni, naj se prevedejo v drugo neuradniško kategorijo, v smislu § 16 službene pragmatike.

Delavske plače (v hol. gold.) tekstinjih delavcev znašajo v Holandiji 27,80, v Franciji 17,28, v Nemčiji 17, v Belgiji 16,80, v Angliji 16, v Italiji 12,50, v Čehoslovakska 12,50, v Jugoslaviji 7,78 in na Japonskem 6,25. Ni čuda, da se je toliko tujih podjetij preselilo k nam in si naredilo jugoslovansko lice. Nizke mezde, carinska zaščita, velik notranji trg in celo izvoz v bliž. vzhod, kjer je omogočena radi nizkih proizvajalnih stroškov konkurenca, so zadostna vaba. Na tako »domačo« industrijo res ne moremo biti preveč ponosni.

Veliko korupcijsko afero so odkrili v ruskem Kijevu. Višji drž. uradniki so prodajali moko in sladkor iz državnih skladov in pri tem poneverili 13 milijonov rubljev. Mislili smo, da v boljševiškem rajni takih »ljudskih slabosti«.

45.000 telovadcev obsej spolov bo sodelovalo na marksistični III. delavski olimpijadi v Pragi.

400 milijonov frankov je izgubilo delavstvo na zaslužku v Posarju v letih 1931., 1932 in 1933.

133 smrtnih nesreč je bilo leta 1933. v belgijskih rudnikih.

* Aleks. I. Kerenski (* 1881) je bil odvetnik v Petrogradu in od l. 1912 dalje poslanec dume. Tu je vodil »trudovnike« (stranko »malih ljudi«). V dumini vladi je bil izprva pravosodni, nato vojni minister, od junija l. 1917 ministriki predsednik in od septembra celo vrhovni poveljnik armade. Po boljševiški revoluciji je zbežal v Anglijo, kjer še vedno živi.

* Eden glavnih boljševiških voditeljev, Kamenev, je n. pr. poslal iz svojega sibirskega pregnanstva po odpovedi carja Nikolaja II. celo udanostno brzojavko volikemu knezu Mihajlu.

N. N.:

Zanimiva usoda

Neka graščakinja, ki je živelna na kmetih, je poslala pred leti svojega služabnika v mesto. Izročila mu je dragocen briljantni prstan, da ga nose v dve uri oddaljeno mesto k draguljarju, ki jo dobro pozna. Izročil naj mu prstan, ki se je nekaj pokvaril, in naj ga prosi, da ga čimprej popravi.

Služabnik je vzel prstan. Odšel je takoj v mesto. Ker sta držali v mesto dve poti, jo je mahnil kar po bližnji: »Krajsa pot, najboljša pot!« si je dejal in veselo zaživjal.

Steza, po kateri je šel, se je vila čez travnik in potem preko mostu. Pod mostom je tekla ozka rečica. Služabnik je prišel do mostu. Tu se je spomnil, da si prstana niti dobro ogledal ni. Vedel je le, da je zelo dragocen, saj so se kamni svetili, da je kar vid jemalo.

Vzel je torej iz žepa prstan in ga pričel ogledovati. Mladenič je bil pa nekam neroden. Prstan mu je po nesreči zdrknil iz roke in padel čez most v vodo. Prestrašeni sluga je takoj hitel prstan iskati. Bil je do dobrega prepričan, da je padel v vodi v votlino nekega drevesnega krcelja, ki ga je videl pod površino. Brskal je po krcelju, vse je preleknil. Prstana ni bilo nikjer, prav kakor da bi se bil vdrl v zemljo.

Prestrašil se je: »Kaj poreče gospa? Kaj si bodo mislili drugi služabniki? In domači?« Njegov oče je bil v sosednji vasi pošten rokodelec. Družina je bila porsod čistana. Kaj, če ga zdaj obdolže tatvine? Nične ni videl, da mu je prstan res zdrknil v reko. Vsi ga lahko osumnijo, da je prstan ukradel.

Ko je tako taval zamisljen ob vodi, je sklenil, da si mora pomagati. Premišljeval je in premišljeval. Mahoma se je odločil, da jo pobriše v Ameriko. Obupal je sam nad seboj. Prepričan je bil, da zanj v domovini ne bo več kruna, kajti madež tatu bo vsak videl na njem.

Odpotoval je. Mnogo je pretrpel, preden je prišel do Hamburga. Toda ker je bil priden, delaven in vztrajen, se ni oplasil. Delal je in šel počasi vedno bliže. Za hrano si je sproti zaslužil in šlo je.

V Hamburgu je kmalu našel parnik, ki je bil namenjen v Ameriko. Naš znanec si ni nič pomisljal. Ponudil se je za delavca. Pripravljen je bil vse delati, samo da ga parnik brezplačno prepelje. Sprejeli so ga med kurjace. Bil je zadovoljen s svojim mukepolnim delom, le da se je bližal novi zemlji, kjer je upal najti novo srečo.

V Ameriki ni lahko uspevati! Ljudje hite polni upov čez veliko lužo. Vračajo se razočarani, žalostni in bolni. Večkrat puste tam najboljše sile. Vračajo se starci v domovino umreti. No, naš znanec je pa imel srečo. S pridnostjo in sposobnostjo je dosegel boljšo službo. Mnogo se je trudil in učil. Sreča se mu je nasmehnila in zato je bil zadovoljen. Ostal je v Ameriki dolgih pet in dvajset let.

Potem ga je premagalo domotožje. Še enkrat bi bil rad doma. Bil je mož v najlepših letih. Obogatel je in zato se je namenil nazaj domov. Pa še nekaj ga je gnalo. Rad bi izbrisal madež, ki ga je dobil tako po nesreči.

Prišel je srečno čez morje. Ko je prišel v domači kraj, se je hotel najprej opravičiti pred svojo nekdanjo gospodinjjo. Rad bi ji dokazal, da je nedolžen. Kupil je za gospo dragocen briljantni prstan, ki naj bi nadomestil prstan, ki mu je pred 25 leti padel v vodo.

Počasi se je bližal známim krajem. Med potjo je slučajno naletel na nekega gospoda, ki je tudi hotel obiskati njegovo nekdanjo gospodinjjo, ki je bila zdaj že stara, častljiva gosa.

Pričela sta se pogovarjati. Nekdanji sluga je povedal, kako je bil nesrečen pred 25 leti, ko mu je prstan padel v vodo. Pravil je, da je bilo to zanj odločilno, kajti ni si upal več domov in odpravil se je za srečo v daljni svet.

Ko je pripovedoval o nesrečnem prstanu, sta prišla do lesenega mostu, čez katerega je tedaj hodil, ko mu je prstan zdrknil iz roke.

Sunil je z dežnikom v štor, da bi gospodu pokazal, kje se mu je pripetila nezgoda. Dejal je: »Da, da! Poglejte! Prav tule je bil! Tu sem stal, ko mi je prstan smuknil iz roke. Vidite, tale drevesni krcelj! Še vedno stoji. V njegovo votlino je prstan padel. Vendar ga ni-

DROBTINE

Isnajdljivi trgovci. V neki prometni ulici lyonskega predmestja v Franciji se je nedavno primeril dogodek, ki je zbudil splošno pozornost meščanov. Pred izloženim oknom neke trgovine s oblekami se je ustavil potepuh ter naglo udaril s kamnom v šipo, da se je razsula. Upleni! je obleko ter zbežal z njo neznanu kam. Trgovec, ne bodi len, je izrabil ta dogodek za reklamo. Nekaj minut potem, ko je potepuh razbil šipo in ukradel obleko, se je v izloženem oknu pojavil lepak s sledečo vsobino: Dokaz za kakovost mojih izdelkov! Neki moški je tvegaj življenje in svobodo, da si je pridobil obleko iz moje trgovine. Danes ima vsak kupec pri meni 20 odstotkov popustaj! — Učinek lepaka je bil nepričakovano uspešen. Vse se je ustavljalo pred trgovino, drlo in prodajalno in kupovalo obleke s popustom. Policija pa je mislila, da je trgovec nalašč povzročil to reč, zato je uvedla preiskavo, pri kateri pa se je pokazalo, da stvar ni namerno urejena in da je imel trgovec le veliko prisotnost duha.

Sv. pismo prevedeno v 655 jezikov. Britska svetopisemska družba je nedavno imela svoj 128. občni zbor, na katerem se je poročilo, da je v zadnjem poslovnem letu izšlo 10 novih prevodov zakona nove zaveze, in sicer popolnih in delnih prevodov. Z njimi se je štjevalo prevodov »avangardnejših« na 655. Zadnji prevod je izšel v karamojungu, jeziku ljudstva na zapadu Rüdolfovega jezera v vzhodni Afriki.

Ali je klobuk potreben? Ali škoduje človeku več vročina in prah ali klobuk na glavi? Na to vprašanje so odgovorili dovolj zelo različni. Nekdo, ki meni, da ima dovolj izkušenj v tem pogledu, zagovarja nošo klobuka tudi poleti v najbolj vročih dneh, češ, da je s prahom nasičeni mestni zrak mnogo bolj škodljiv lasišču kakor pokrivalo. Tudi nekateri zdravniki pravijo, da je nepokrita glava mnogo bolj izpostavljena bolečinam kakor glava pod klobukom. Vrh tega priporočajo zdravniki za oči, naj nosijo moški tudi poletj pokrivala, ker bleščede sonce bje poleti neusmiljeno v oči in škoduje vidu, katerega robovi klobuka ščitijo pred vsemi temi nevarnostmi.

Avtomat za prevajanje. V Parizu imajo aparat, ki je pač edini svoje vrste na svetu. Njegov posel je — prevajanje. Tujec, ki pride v Pariz in ne zna francoski — takih je zelo mnogo — napiše vprašanje, na katero želi dobiti pojasnilo, da listek ter ga izroči stražniku. Ta gre z vprašanjem k avtomatu na policijsko ravnateljstvo, pritisne na gumb in iz avtomatovega žrela pade odgovor v tistem jeziku, kakor je bilo v njem vprašanje. Poskusi z avtomatičnim prevajalcem so se tako dobro obnesli, da bodo aparate te vrste namestili na več mestih, kjer bodo tujcem na razpolago.

Koliko zaupajo v svetovni mir. Nemško mestoce Leverbusen sredi industrijskega ozemlja ob Reni je sedež velepomembnih kemičnih tovarn. Ni nobenega dvoma, da ga bodo obiskala sovražna letala s bombami takoj po vojni napovedi. Iz tega razloga so predlagali nacionalistični mestni svetniki pri razpravi o letošnjem stavbnem načrtu, da bi dobila vsa nova javna poslopja zadosti globoke in prostorne kleti. Predlog je bil soglasno sprejet in ni povzročil nobenega spora med nacionalisti in socialisti, ki se navadno nikoli ne morejo sporazumeti v teh okrajih. Vse nove mestne šole, javna kopališča itd. bodo služila kot zavetišča za prebivalstvo pri plinskih napadih. Ta sklep je seveda nadvse značilen za naš čas kljub splošni »netosti« za mednarodni mir.

Ko se začno cveti poospajevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefovce grenčice« na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša omval krvi

sem mogel več dobiti. Najbrže je voda napravila skozi votlino luknjo in ga je požrlo dno pod koreninami!« Splet je sunil z dežnikom v votlino in se ves zamislil v čas pred 25 leti.

Tedaj sta ob oja zajejala. Ko je namreč dvignil Amerikaneec svoj dežnik, se je na knižnici zasvetilo. Izgubljeni prstan je bil natak-njen na nji.

Nekdanji služabnik je bil silno vesel. Zdaj je pač lahko popolnoma izbrisal svoj madež. Imel je pričo, ki je sama videla, da je našel čez 25 let spet prstan, ki mu je bil padel v vodo. Bivša gospodinja je svojega nekdanjega služabnika veselo sprejela.

Začudena je sprejela tudi svoj stari prstan in poslušala zgodbo o njem.

Zakaj jokate?

Starši mi nočejo naročiti vzorcev od Sterneckija, če ravno gre glas po vsej državi, da je pri njem ogromna izbira, dobro blago in nizke cene. Vzorcev volne, svile, delena, cefirja in drugih modernih tkanin za ženske obleke pošilja

TRGOVSKO DOMA
Sternecki
TOKARJA PEXLA • IN • OBLEK

Celje št. 19

poštne prosto.

Cenik z več tiseč slikami zastoj.

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, dne 2. junija 1984.

Cene živini: Voli I. vrste 4.50–5 Din, II. vrste 3.50–4, III. vrste 2.50–3; telice I. vrste 4.50–5 Din, II. vrste 3.50–4, III. vrste 2.50–3; krave I. vrste 3.50–4, II. vrste 2.50–3, III. vrste 1.75–2; teleta I. vrste 6.50, II. vrste 5.50 Din; prašiči: domači 7.50–8.50, sremški 9–9.50, pršutarji 6–7.

Cene mesa: Goveje meso I. vrste, prednji del 7–8, zadnji del 10–11; II. vrste, prednji del 7–8, zadnji del 8–9; III. vrste, prednji del 5–6, zadnji del 7–8; telečje meso: I. vrste, prednji del 12, zadnji del 14–16; II. vrste, prednji del 10–12, zadnji del 12–14; svinjina, sveža, domača 11–18, sremška 10–16, svinjina, prekajena 16–22 Din, svinjska mast 18 Din, slanina: domača 14–15 Din, hrvaška 15–16, konjsko meso 4–8, ovčje meso 6–10 Din.

Živalske kože: volovske 9, kravje 8, bikove 6 Din, telečje 12, surove kože domačih prašičev po 6, hrvaških po 3 Din.

Zitne cene: Pšenica 165–185, ječmen 150–165, rž 120–125, oves 135–150, koruza 125–135; na borzi pa veljajo za vagonsko množino sledeče cene: pšenica bačka 79–80 kg 187.50–190 Din, bačka 50 kg 190–192.50 Din, koruza popolnoma suha s kвал. garanc. 135–137.50 Din za 100 kg. Pšenična moka: bačka nulerica 285–290, banatska nulerica 292.50–295 Din. — V ljubljanskih trgovinah se prodaja pšenična moka 265–290, koruza moka 150–185 Din.

Poljski pridelki: Fižol 250–325, krompir 95–105, lucerna 75, seno 40–55, slama 40–50 Din za 100 kilogramov.

Sadje: Zadnje dni je bil velikanski dovoz šrešenj na trg in so se prodajale domače šrešnje po 2.50–4 Din. Rdeče jagode po 3–4 Din, borovnice so bile po 2 Din liter.

Za srce, ledvice, kamne, želodec, jetra, no-tranje žlezce in čistenje krvi je vendar najboljša naša prirodna Radenska slatina. Zahtevajte z dopisnico brezplačno brošuro o zdravljenju in prospekte. — Kopalnice in zdravilišče Slatina-Radenci, Slovenija.

ZA KRATEK ČAS

Hotelski gost se je poslavljajal ter stienil vratu kovača v roke: »Ta imate in spijte ga na moje zdravje.«

Hotelski vratarji so pa včasih nesramni in tudi ta je bil, ko je rekel: »Ampak lani ste mi dali pet kovačev!«

Gost: »Ze, toda letos sem bolj zdrav.«

»Saj pravim, dandanes res ne moraš nikomar več zaupati.«

»Kaj pa je še spet?«

»I, kaj, pri mesarju sem davi dobila ponarejen dvajsetdinarski denar.«

»Tako? Pokaži, pokaži, kako pa izgleda?«

»Ga nimam več. Pri peku sem ga izmenjala.«

Ranitve, rane, hraste

»FITONIN« preprečuje infekcije, ustavi krvavitve, obvaruje rano pred onesnženjem ter dobro in naglo celj. Izbavi sradni preživalski strahove, da se more »fitonin« uporabljati z vso sigurnostjo pri

vseh ranitvah, poškodbah, opeklinah, krvavitvah, izložitvah, tvorih, vrzih, prisaditvah, ranah od izžanjanja, zastavelih ranah na nogah, akroftoznih ranah odprtih ozeblinah in odprtih hemeroidih

Steklenica Din 20 — v lekarnah. — Po poštnem povzetju 2 steki. Din 50 —

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. z o. z., Zagreb I-78. Reg. pod št. br. 1281 od 28. VII. 1932.

V neki tobačni trafiki so bile na razpolago utigalice, da, trafikantinja je svoje odjemalce celo vzpodbujala, da si priho pred odhodom iz lokala. Naenkrat pa je začel prihajati vsako jutro neki možki, si pritižgal z zastojkarskimi utigalicami ter s krepkim pozdravom zopet odšel, ne da bi kdaj kaj kupil. Trafikantinja je bilo končno zadosti in nekega jutra je svojega čudnega gosta ustavila rekoč: »Hej, kdo pa ste vi?« »Mar me še ne poznate, se je ta zašudil, saj prihajam vsako jutro sem, da si prižgem svojo fajfco.«

Gospodinja: »Naročila sem tucet jajec, poslali pa ste mi jih samo 11.«

Irgovec: »Eno izmed teh je bilo gnilo, ker pa sem vedel, da takih ne marate, sem ga pa proč vrgel.«

Učitelj: »Naštetj mi sedem čudov svetale«

Marica: »Jaz pa mojih šest bratov, pravijo naša mama.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebljine ali prodajajo svoje pridejke ali izteje poslov odzroma obrtali pomočnikov ali vajencev in narobe.

Prilicna biša

dvostanovanjska zeletrirno razsvetljavo, pri deželni cesti, pol ure od postaje Grosuplje, se ugodno proda. Naslov v oglasnem oddel. Domoljuba pod št. 6405.

zaračena buko-čez, vina in drva kupi Pogačnik, Ljubljana, Bohoričeva 5.

Benzin motor 5 HP prodam. Stangel, Gotna vas, Novomesto.

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra črta 14.

Večje posetve

za obdelovanje vzvzajem v primernem kraju v najem. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 6329.

Pljopa za poljska dela sprejme Val. Babnik, Zgor. Šiška 32, Ljubljana VII.

Knjižice trikotniški se prodaja za 10.000 Din ali tudi za hranilno knjižico Kmet. hrast. in pos. doma v Ljubljani — Stope 3, p. Vel. Lašče.

Miatilnica s tresali še malo rabljeno prodam. Vavpotič Ivan, Crnude 46, Jetica.

Pletilne stroje prodaja na obroke »TEHNA«, Ljubljana. Mestni trg št. 25/L.

Posnemalnike in brzoparilnike

prodajamo na obročne odplačila.

Sprejemno poseljak

»TEHNA« Ljubljana. Mestni trg št. 25/L.

Zdravnikova soproga in Graparca ata stali in se pomenkvali o vseh mogočih stvareh. Pravi zdravnikova: »Veste, moj sin je pri včerajšnji kolezariki tekmi odnesel prvo darilo. O, kako sem ponosna in vesela.«

»Verjamem, verjamem,« pravi nato Graparca, studi jaz sem imela lani takšne občutke, ko je na razstavi naša svinja dobila prvo nagrado.«

Neka hišna lastnica, ki je sama pobirala od svojih najemnikov stanarino, je prišla k stranki v kuhinjo, ki je bila silno zanemarjena. »Zid vaše kuhinje je pa zelo grd!«

»Saj bi bil vaš obraz tudi grd, če bi še šest let ne bil pobarvan,« se je odrezala Svetinova.

Ko je Matija pospravil opoldansko kosilo, je bel s svojim loncem do pipe a toplo vodo ter dolgo časa izplakoval svojo posodo. France ga je nekaj časa opazoval, nato pa ga posvaril, češ, naj ne trati vode po nepotrebnem, ker je suša in voda povzroč primanjkuje.

»Beži, beži,« ga zavrne Matija, »misiš, da se čitam časopisov. In tam je govora samo o tem, da manjka mrzle vode, ne pa tople.«

Bum, čin, štrlink in nogometna žoga se je znašla sredi kuhinje. Gospa je hitela na prag, a nikjer žive duše, spravila je seveda žogo, češ, se bo že kdo oglašil. Pol ure pozneje je nekdo potrkal na vrata: »Dober dan gospa, tu sem vam pripeljal moža, ki bo okno popravil. Žena je bila zadovoljna in fantiču izročila žogo, ter ga celo pohvalila za njegovo poštenost. Ko je bil steklar s delom gotov, je dejal: »Tako. Zdad pa prosim 30 dinarjev.« »Kaj, ali ni bil ta fant vaš sin?« se je neznansko začudila gospodinja. »Kaj še. Ali niste vi njegova mati?« In fantovi navihanosti sta se čudila oba.

Brinje za žganjekuho

oddaje po najnižji ceni trvdka

IVAN JELAČIN, Ljubljana, Emonska c. 2

n Preska. V nedeljo 10. junija popoldne ob 3 bo v Preski blagoslovitev nove kapelice Marije Pomagaj. Vsi častilci Marijini vjuda vabljeni.

BRINJE

prvovrstne kakovosti tudi najceneje

FRANC POGAČNIK d. z o. z., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 64. 67. nasproti m. tnice.

Mati in hčerka sta hiteli spravljati razne stvari v zaboj, da ga odpošljeta malim zamorkom v Afriko. Mali Francek je nekaj časa opazoval, nato pa skočil ven, a se takoj vrnil. »Še tole priložite zraven, mama.« »Za božjo voljo, kaj pa je to?« »I, saj vidite, da je sneg,« pravi Francek, »kako se ga bodo zamorki v Afriki razveselili, če ga bodo videli.«

Dobernik in Stibernik sta bila strastna lova. Vedela sta, da se tam in tam nabaja medved v gozdu. Opremila sta se z vsem potrebnim, posebno še s korajžo ter šla na medvedji lov. Sreča jima je bila mila, kajti kmalu sta zasledila sveže medvedove stopinje. Stibernik se je popraskal za ušesom, nekoliko pomislil ter dejal: »Ti, Luka, le pojdi za sledom in poglej, kam je medved šel, jaz grem pa nazaj, da vidim, odkod je prišel.«

Kje preši ropar?

Pljučne bolezni so ozdravljive!

izmeček krvi, bljuvanje krvi, tesnoba, astmatično hropanje, bodljaji itd. so ozdravljivi!

Pred uporabo

Na tisoče ozdravljenih!

Po uporabi

Zahtevajte takoj moje knjigo »Nova umetnost prehrane«, ki je že mnoge rešila.

POPOLNOMA ZASTONI

dobite moje knjigo, iz katere boste zajeli mnogo koristnega. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče na nagel način temeljito in brez nevarnosti rešiti svojih bolečin, naj še danes piše! Naglašam ponovno, da dobite moja pojasnila popolnoma bresplačno, brez vsake obveze z Vaše strani in bo Vaš zdravnik gotovo pritrldil temu

NOVEMU NAČINU VAŠE PREHRANE

ki ga kot izbornega proglašajo prvi profesorji. Zato je v Vašem interesu, da takoj pišete, pa Vam bo moje lamokinje zastopstvo v vsakem času radevolje postreglo.

Orpajte pouk in ojačeno voljo do življenja iz knjige izkušnega zdravnika. Vsebuje okropilo in življenjsko uteho in se obrača na vse bolnike, ki se zanimajo za sedanje stanje znanstvenega zdravljenja pljuč.

Zbiralnica za pošto: Georgy Fulgner, Berlin-Neuhölin, Ringbahnstrasse 24. abt. 488

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak

Urednik: Jože Količek

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čed